

Velja po pošti:

celo leto naprej .	K 26-
pol leta	13-
četr leta	6-50
en mesec	2-20
Nemčijo celoletno .	29-
ostalo inozemstvo .	35-

Ljubljani na dom:

celo leto naprej .	K 24-
pol leta	12-
četr leta	6-
en mesec	2-
upravi prejemam mesečno K 1-50	

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vršajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):	
za enkrat	po 15 v
za dvakrat	" 12 "
za trikrat	" 10 "
za večkrat primeren popust.	

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petitrsta (72 mm)	
30 vinarjev.	

Izhaja:

vsak dan, izvenčni nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.	
---	--

Današnja številka obsega 14 strani.

Slovenska Jednota" oživljena.

Dunaj, 10. svečana 1911.
Z največjo škodožljnostjo so enškobileralna glasila zadnje dni obnala v svet, da leži v razvalinah inahu trdnjava »Slovenske Jednote«, je dve leti grenaža življenje vladi inene klaverne čete večkrat pognala v g. Zavijali so resnico in barabsko dildi posebno dr. Šusteršiča, ki je naško dvigal zastavo slovenskegaaka v »Jednoti« in sovražnim naredkom in smodničarjem zabijal topove rušil mostove.

Dovolj jasno pa smo obrazložili taktiko »Slovenskega kluba« v vseučinkem vprašanju in vzroke, da je naš ub tudi nasproti »Slovenski Jednoti« stopal samostojno. Naši poslanci nojo nikomur hlapčevati in delati praztlake. Najmanj pa so se in se bodo rali na to, kar pojede liberalni peteni. To taktiko so takoj razumeli in di naravnost hvalili mnogi dosedanji bojevniki v »Slovenski Jednoti«. In so bili, ki so iskali in nagovarjali Šusteršiča, naj se »Slovenska Jednota« zopet obnovi v dosegu skupnih spodarskih in narodnih ciljev slovensko-hrvaškega in češkega naroda. Tudi naj se zopet prejšnji slovenski taktiki proti nemškemu, da se omaje in zbije sedanjem zistem, ki ga podpirajo vajaki. To moramo pribiti, da se dr. Šusteršič ni nikomer ponujal in da Slovenski klub« s posebnim veseljem sprejel ponudbe, naj se zopet odreče taktiki proste roke. Zato odločno začamo neresnično trditev »Centra«, so dr. Šusteršič in tovarši lazili za češki poslanci in jih prosili, naj jih zopet pod streho »Slovenske Jednote«. Toda prezirati hočemo to zaranje, ker vemo, odkod prihaja. Tudi kavi »Edinosti« ne odgovarjam, češ, je »Slovenski klub« »pokopal« slovensko vseučilišče. Doslej so pokovali samo mrlje, slovenska univerza doslej ni bilo še rojeno dete. Proranski odsek pa je z veliko večino in proti volji vlade sprejel obe rezolucijs »Slovenskega kluba«, ki so seme doče slovenske pravne fakultete. smo opozoriti hočemo »Edinosti« na vajanja Masarykovega glasila, ki je stovo pri njej v veliki milosti, da je trobojalo obstrukcijo proti italijanski fakulteti. In z Masarykom so sodelali mnogi češki poslanci, ki sicer kdar ne trobijo v njegov rog.

»Le roi c'est mort, vive le roi!« V sredo je dr. Fiedler prinesel dr. Šusteršiču nova pravila »Slovenske Jednote«, katera je sinoči odobril tudi »Slovenski klub« in sklenil, da obnovi prejšnjo zvezo s češkimi poslanci. Upajmo, da vsestranska lojalnost za vse slučaje omogoči skupno pozitivno delo v vseh narodnih in gospodarskih vprašanjih v prid severne in južne straže avstrijskih Slovanov. Že danes popoludne je govoril dr. Šusteršič v zboru klubskih načelnikov v imenu »Slovenske Jednote« in zahteval, da se drugi teden, ko zborujeta v Pešti delegaciji, ne vrše seje proračunskega odseka. Nemški poslanci so delali kisle obraze, ker so se tolažili, da je za vedno razbit slovenski blok.

Državni zbor.

Dunaj, 10. februarja 1911.

Za naše krošnjarje.

V razpravi o krošnjarskem zakonu je prišel na vrsto tudi zastopnik »Slovenskega kluba« poslanec

Jaklič.

ki je v svojem govoru povdarjal: Za našo stranko ni krošnjarski zakon nobeno politično ali konfesionalno vprašanje, kakor je za gotove stranke v tej zbornici. Za nas je to strogo gospodarsko vprašanje. Ves načrt krošnjarskega zakona presojamo s strogo gospodarskega stališča. In ker vidimo, da bo novi zakon v celoti za naše krošnjarje ugodnejši, bomo glasovali zanj. Naši krošnjarji imajo že skozi več stoletij pravico krošnjarit. Prvi privilegij so dobili že leta 1492 in ta privilegij jim je potrdila tudi cesarica Marija Terezija. Pri nas imamo krošnjarje iz revnih krajev, koder se ljudje doma preživljati ne morejo, kakor na Kočevskem, Črnomaljskem in v Bovcu na Goriškem in pa krošnjarje, ki razpečavajo po svetu »suhu robo«, kateri ne škodujejo nobenemu trgovcu in obrtniku, pač pa koristijo kmetovalcem, katerim prinašajo na dom različno orodje, katero bi sicer moral dražje nabavljati.

Dalje je zahteval, da pridejo v izvršilne predpise h krošnjarskemu zakonu natančnejše določbe, kakor so pa v sedanjih predpisih. Sedaj ni zabeleženo v krošnjarskih bukvicah, da smejo krošnjarji s »suhu robo«. V nove bukvice mora priti ta določba, da našim ljudem ne bodo delali sitnosti raznini uradniki in pa žandarji. V starih

predpisih ni zapisano, katero glavarstvo naj da dovoljenje za krošnjarjenje v obmejnih okrajih. Dasi imajo naši krošnjarji po starem zakonu pravico tudi v obmejnih okrajih krošnjarit, vendar povsod ne smejo, ker ondotna glavarstva ne puste in ne dovolijo, češ, da ne smejo dovoliti, ako kočevsko okrajno glavarstvo tega noči. V Kočevju se pa izgovarjajo, da pa dovoljenja dati ne smejo, ker to sme dovoliti le glavarstvo v obmejnem okraju. Naj bo vendar jasno povedano, kdo dovoljuje krošnjariti v obmejnih okrajih. Krivica se godi tudi našim krošnjarjem v tem oziru, ker morajo plačati davek za celo leto, a dozvolnice dobijo le za pol leta. To je vendar krivica. Dozvolnice naj velja vsaj za eno leto, za kolikor časa je plačal krošnjar davek. Zahtevamo, da se izvršilni predpisi tako urede in želimo, da bi bil v razpravi stoeči krošnjarski zakon sprejet in kmalu potren.

Dijaški nemiri v Krakovu.

Začetkom današnje seje je naučni min. Stürgkh odgovarjal na interpelacijo »Poljsk. kluba« in soc. demokratov glede dogodkov na krakovski univerzi. Izvajal je: Profesorski kolegij bogoslovne fakultete v Krakovu je leta 1908 predlagal stolico za krščansko sociologijo na tej fakulteti in kot profesorja duhovnika iz poznanjske nadškofije, Kazimira Zimmermann. Ta predlog je kolegij utemeljeval s potrebo, da se duhovniški naraščaj za dušno pastirstvo seznaní s potrebnimi socialnimi nauki, napravami in zavodi, ki bi jih uporabljali duhovniki za gospodarski napredok ljudstva. (Zivahnopritrjevanje.)

Zimmermann je poslušal modroslavske in bogoslovne nauke na univerzi v Würzburgu in si pridobil doktorsko čast na falulteti za narodno gospodarstvo v Monakovem. V pastirstvu se je mnogo bavil s soc. vprašanji. Ker je profesorski kolegij soglasno predlagal Zammermann in so ga priporočale tudi druge osebe (Čujte!), nisem imel pomislikov proti njegovi osebi. (Pohvala.) Kar se tiče njegove novele, moram reči, da ni nrawnno izpod takliva, vendar kot delo vseučiliškega profesorja — naj bi se ta novela ne izdala. (Veselost.) Sicer pa je izšlo to delo, ko je bil Zimmermann že imenovan. Preje pa je Zimmermann napisal več vnedostnih del, ki so bila v prvi vrsti merodajna za enoglasni sklep kolegija. Stolico je nastopil 10. oktobra 1910 in za zimski semester naznanil tudi

enourni »Collegium publicum«, »O razvoju gospodarskih in socialnih razmer na Poznanjskem«. Ta kolegij je sicer vsem fakultetom dostopen, toda za nikogar obligaten. (Čujte!) Tako je! Proti temu se s stališča učne svobode ne more ugovarjati, ker vsak redni profesor more predavati tudi o sorodnih predmetih, ako to naznani prof. kolegiju. Ako interpelacija naglaša, naj bi se stolica za sociologijo ustanovila na svetnih fakultetih, moram pripomniti, da je le bogoslovna fakulteta predlagala tako stolico. (Čujte! Čujte!) Za agitacije med dijaki torej niso bili dani stvari razlogi in nihče ne more govoriti o takozvanem poklerikaljenju svetnih fakultet. (Pohvala in pritrjevanje.) Žal, da agitacije niso ostale brez posledic in da so dijaki z nemiri preprečili »Collegium publicum« prof. Zimmermannu. To nasilno motenje akad. učne svobode, nastopi proti rektorju in senatu so dali povod disciplinarnim preiskavam proti mnogim dijakom. Ali je vpeljana tudi sodna preiskava, to mi doslej ni znano. Akad. senat je odslovil disciplinarnim potom dva slušatelja, 246 slušateljem pa je izrekel ukor in j.m. zapretil z odslovom, ako ne dajo miru; en slušatelj je izključen od nadaljnih rigorozov. To pa je senat ukrenil brez dogovora z naučnim ministrtvom v delokrogu zakonite svoje avtonomije. Doslej senat tudi ni še predložil ministru svoje razsodke v presojo. (Čujte! Čujte!) Dijaki pa se niso poslužili zakonitih sredstev, ampak so odgovorili s strajkom, torej z javnim uporom proti autoriteti akad. oblasti. (Čujte! Čujte!)

Minister nato prečita uradno poročilo o nemirih in izgredih na univerzi. Pri izgredih dne 30. prosinca policija res ni previdno in enotno postopala. Preiskava pa ni še končana. Senat pa je sklenil univerzo zapreti, da prepreči še večje nemire. Jaz sem dne 6. svečana odredil, da se zimski semestri konča dne 18. svečana, poletni semestri pa prične dne 13. sušca. Slušatelji bodo morali pismeno obljubiti, da bodo vestno izpolnjevali akad. posavate in izkazovali pokorščino in spostovanje akad. oblastem. Ako tega ne obljubijo, odslovjeni bodo iz univerze. (Zivahnopriva.) Brez te obljube ne bodo dovoljena inskripcija.

Rektorju pa sem naročil, da čimprej dovrši disciplinarno preiskavo. To pa zato, da nedolžni slušatelji ne bodo oškodovani in da se razgrajajo primerno kaznujejo. S tem sem storil

LISTEK.

Urda.

Spominji in misli.

Nad enim okencem moje sobice si ura. Čisto navadna stenska ura v senem osmerokotnem okvirju. Poslušam njeni prijateljski tiktakanje, ki mi se ga tako navadil kakor svojih samljenih misli in sanj. In zdi se mi, da bi mi bilo težko v srcu, če bi ga ne imal. Ob vsaki uri zahrne kolesca in ekhi metalični zvoki mi povedo, da sem za stopinjo naprej v življenju.

Koliko spominov me druži s to uro! Koraj bi rek, moja srčna prijateljica ki me spremila že dolgo, dolgo in s tem se pogovarjam, ko se ne morem drugimi.

Še sedaj se spominjam na oni zimski večer, ko je moj očka prinesel to domov. Majhen sem še bil in radošen nad vse, ko je položil zavitek na zoro, pogledal mene in sestrico s svojimi dobrotnimi očmi in me vprašal: »Je, ali uganeš, kaj sem prinesel?«

Jaz sem gledal in zmajal z glavo. »No, ali ne veš?«

»Ne, ata ...«

»Poslušaj natanko, potem boš vedel, kaj je v zavitku!«

Jaz sem poslušal in razločil rahlo, pritajeno tiktakanje.

»Ula!« je vzliknila moja sestrica in plosknila z ročicami od veselja, še preden sem mogel jaz povedati, kaj je v zavitku.

Nato sem slovesno prinesel kladivo in velik žebelj, oče ga je zabil v sobi med dve podobi nasproti vratom in obesil nanj uro.

»Pri neki vdovi sem jo kupil, ki živi v revščini in jo je hotela ravnokar nesti zastaviti ...« je pripovedoval materi.

Ko je uro visela na steni, se je nekaj v njej zganilo.

»Glejta, zdaj je bo uro bila šest...« je dejal očka.

S sestrico sva obrnila oči v uro in čakala, kdaj bo bila. Tistih pet minut, ki jih je še manjkalo do šeste, nama je bilo pol večnosti, tako da sva bila od čakanja že vsa nestrpna, ko je uro počasi in zveneče začela biti.

»Kako lepo bije!« sem vzliknil, ko je izdonelo vseh šest udarcev.

Ves tisti večer sva s sestrico poslušala. Jaz sem sedel na stolici, ona na tleh in vsakokrat sva se vzradostila, ko je uro bila.

»Kaj bije v uli?« je vprašala večkrat sestrica.

Preden sva morala iti spat, sem si jaz izmisliš lepo pravljico in začel pripovedovati sestrici o sivem bradatem možičku, ki sedi tam notri v uri s srebrnim kladvecem in ljudem na ljubo tolče na zlat zvonček, da vedo, koliko je ura ...

O zlati čas, ko se nisva menila za šum velikega mesta tam zunaj, ki nas je obdal kroginkrog, ki še nisva nič vedela o življenju, ki se še ni bilo naču dotaknilo! ...

* * *

Leta so bežala, moja sestrica ni več verovala v možička v uri, hodila je že v solo in jaz sem se bil že sprijaznil z grškimi paradigmata. A uro na steni je tiktakala kakor včasih in njen zvok mi je bil domač in znan kakor očetov in materin glad.

Vedno ista stara znanka mi je bila uro, a moje srce in življenje se je izpremenilo.

Petošolska! ... Kdo je ne pozna? Iz Jurčičevih romanov in iz nemških sentimentalnih pravljic vzraste, med strogimi opomini staršev in pred pretečimi dvojkami v šoli konča... Tudi meni se je tako godilo, samo s tem razločkom, da se je eksponicija, višek in

katastrofa te tragikomedije izvršila v četrti šoli.

Še sedaj se spominjam na materine solze, ko me je opominjala, naj bom pameten, naj se učim in naj ne uganjam neumnosti. Pustila me je potem samega in dolgo v noč sem premišljeval vse njene besede. Sklenil sem se poboljšati in dvanaest udarcev naše ure me je poučilo, da je škoda čas za pravljati.

In par dni pozneje mi je usoda brez pardona povedala, da moja Dulcinija gleda za vse drugimi fanti nego sem bil jaz.

Takrat sem bil vkljub vsem dobrim sklepom precej potrt, a vendar še tako ponosen, da sem sklenil pokloniti srce drugemu dekletu, namreč Muži, boginji naddebudnih pesnikov ...

In skoval sem svojo prvo pesem, polno resgnacije in svetožalja. Ravno polnoči je bilo, ko sem končal verz, in zdelo se mi je, da me celo uro pomiluje ...

Od tedaj sem ostal Muži zvest vse dni.

Spominjam se, kako sem dobil prvi honorar. Praznik je bil in jaz sem premišljeval, ali bi sedel k mizi in začel tuhtati kako žalostno, sentimentalno črt

le svojo dolžnost. Zapeljani dajuči pa naj razmišljajo o resnosti situacije, da se poboljšajo in priznajo avtoriteto akademične oblasti. Le tako morejo ohraniti ugled starodavne jagerske univerze, ki je ponos poljskega naroda. (Zivahna pohvala in ploskanje, medklici v vrstah socialnih demokratov. Mnogi poslanci čestitajo ministru.)

Podrobna razprava in glasovanja o krošnjarskem zakonu so trajala do četrtek na 10. Stavljenih je bilo do 200 izpreminjevalnih predlogov. Ni dvoma, da bo gosposka zbornica vrnila postavo že zato, da se ne zameri judom, ki se grozno ježe nad novo postavo. Glasovanja sama so trajala dve uri in pol.

Seja načelnikov.

Danes popoldne so se posvetovali klubovi načelniki o delovnem kolegiju. Predsednik Pattai želi, naj bi zboroval proračunski odsek tudi ob zasedanju delegacij. V imenu »Slovenske Jednote« nasprotuje poslanec dr. Susterič, da bi ob zasedanju delegacij istočasno zboroval proračunski odsek. Proti se izjavijo dr. Sylvester, dr. Gessmann in Bienerth. Po daljši razpravi se sklene, da proračunski odsek ne bo zboroval istočasno z delegacijami. Jutri, v soboto, še zboruje proračunski odsek. Med zborovanjem odsekov delegacij bodo imeli dve seji, v katerih se reši društvena postava. Državnozborske seje se bodo pričele šele drugi teden meseca marca.

Bančni odsek.

Za četrtek ob devetih je sklical načelnik Wittek bančni odsek. Domala do desetih je bilo treba čakati, da se je vpisalo toliko članov, da se je vsaj na papirju dosegla sklepčnost. Najprej je prišel na glasovanje predlog dr. Kreka, naj se obravnave bančnega odseka tako dolgo odlože, da se na Ogrskem pokaže, je-li sploh verjetno, da ogrska zbornica pritrdi vladni predlogi. Naši poslanci so zahtevali, naj se ugotovi razmerje glasov pri tem glasovanju. Pri tem se je pokazalo, da ni dovolj poslancev v odseku. Že vsled tega bi bila morala obravnava prenehati, da se izogne vsak prepis, pa predlaga nemški liberalci dr. Lecher glasovanje po imenih. Iz tega se je dognalo, da ni bilo niti 20 poslancev navzočih, dasi jih je treba najmanj 26. Za Krekov predlog so glasovali Čehi in en Rusin. Socialni demokrati so bili proti in so iznova jasno pokazali, da se ničesar bolj ne boje, nego resnega odpora proti sedanji večni in vladni. Najbolj smešno ulogo je pa igral naš dični dr. Ploj. Ta junak se je za žive in mrtve trudil, da je izprosil pri vladnih strankah milost, da ga izvolijo za poročevalca. Zlomek naj razume tako postopanje! Četudi le po imenu v opoziciji, bi vendar moral imeti toliko razsodnosti, da ne gre pri tako važnem političnem vprašanju prevzemati poročevalceve odgovornosti v predlogi, ki pravzaprav izkuša ustreči samo ogrskim zahtevam. Vsak drug bi to razumel, Ploj seveda ne. Na obrazu se mu bere, kako nestrpočaka, kdaj doseže svojo zaželeno poročevalčevu službo. Zato je tudi brez oziroma na strašno blaža večinskih strank glasoval proti imenovanemu predlogu. Seje ni bilo in

potri so odhajali vladni poslanci iz odseka. Ploj bo torej še vedno čakal.

Ta dogodek je pa iznova pokazal, kje je smrtna rana v naši državni zbornici. Sedanja večina je nesposobna, da bi izvrševala svoje posle, nesposobna pa tudi, da bi dobila kje kaj pomoci. Marastčna je do kosti; nikjer pa ne more pričakovati, da bi dobila še kaj novih glasov, dokler odločuje v nji nemški radikalci. V taki zvezni se mora vsaka moč ubiti.

Naši poslanci pa hočejo vladni opororiti s tem nastopom, da naj pričakuje najresnejšega odpora, če avstro-ogrška banka našemu avstrijskemu zadružništvu ne odreje kredita vsaj po ravnotistih pogojih, kakršni veljajo na Ogrskem. Na vsak način je njihov taktični uspeh velikega pomena.

Železnica Škofja Loka—Železniki.

V današnji seji sta vložila poslanca Demšar in Jarc predlog, da naj železniško ministrstvo v predlogu o lokalnih železnicah sprejme tudi železnicu Škofja Loka—Železniki z ozirom na to, da so načrti izdelani in da je rentabiliteta te železnice nedvomna.

Za jugoslovanske umetnike.

Poslanec Jarc je vložil predlog, naj vlada iz kredita 370.000 K, ki je določen za nakup umetnin, sorazmerno podpira tudi jugoslovanske umetnike.

Značaj slovenske liberalne stranke v Ljubljani.

Značilno za popolnoma korumpirani značaj liberalne takozvane narodnonapredne stranke na Slovenskem je njen postopanje proti »Glavni posojilnici« in »Agro-Mercurju«. Dokler je mislila stranka, da sta zavoda trdna, ju je smatrala vedno za važen del svoje organizacije. Dokaz temu je, da sta bila oba zavoda včlanjena v liberalni gospodarski organizaciji, da ju je liberalna gospodarska organizacija nadzorovala in vedno izigravala v političnem boju s S. L. S. in da sta imela vedno odlične prostore v liberalnih listih. Nadaljni dokaz naši trditvi je tudi to, da so svoje najzvestejše pristaše volili v odbora teh dveh zavodov. Ali morebiti niso bili Turk, Predovič, dr. Hudnik, Meglič stebri liberalne takozvane narodnonapredne stranke, najzvestejši, najstrastnejši agitatorji pri vsaki volitvi, katerim bi se morala stranka hvaležno izkazati, ne jih pa sedaj, ko so v zadregah, zatajiti, da narodnonapredna stranka ni imela nobenega stika z »Glavno posojilnico«, to je z odborom, saj vendar z vlagatelji ali dolžniki ne more nobena politična stranka imeti stika, nego samo z odborom, ki je dovolj označen kot liberalen, če sedé v njem taki može, kakor Turk, Meglič, Predovič, dr. Hudnik, ki so sedeli tudi v ljubljanskem občinskem svetu, in vendar je bil ta dovolj označen kot liberalen. Morebiti bomo v kratkem čitali v »Slovenskem Narodu«, da ni imela liberalna takozvana narodnonapredna stranka nobenega stika z razpuščenim občinskem svetu ljudljanskim in z županom Hribarjem in ga tudi ni nikdar pripoznala, ker se

mu je slabo godilo in je moral likvidirati. — »Agro-Merkur« je bil vendar direktno naperjen proti zadružni organizaciji S. L. S. in so bili Lenarčič, Knez, dr. Žerjav direktni stebri liberalne stranke, izvoljeni, da vodijo zavod za liberalce, in sedaj izjavlja glasilo liberalne stranke »Slovenski Nared«, da liberalna stranka ni nikdar pripoznala »Agro-Merkurja«. — Lepo pojme imajo ti gospodje liberalci o dejavnosti in hvaležnosti! Sedaj ko za vodoma slab gre, zataje vso svojo organizacijo in vse svoje najzvestejše politične pristaše. Kako hitro so Hribarja položili »ad acta«, pozabili na njegovo ulico in zbrisali vsak spomin na njegovo ime. Živ krst se sedaj za Njega ne zmeni, in sedaj vržejo na smetišče najboljše svoje pristaše Turka, Predoviča, dr. Hudnika, Megliča, Mačka, dr. Žerjava, Kneza, Lenarčiča itd. Namesto da bi liberalna stranka vse svoje moči (Če jih še kaj ima! Opštava) napela in skušala rešiti svoje zveste pristaše, jim sedaj, ko jih je doletela nesreča, dà v zahvalo za njih požrtvovalno delo v stranki — brco. To je tako značilno za to stranko, da se le čuditi moramo, kako se še najde človek, ki drži s temi ljudmi in se zanje peha. Njih število se je že izdatno skrilo, bo se pa še bolj, dokler slednji ne izgine zadnji pristaš. Mi se ne ustrashimo nobenega boja, a gabi se nam opravila imeti s takim nasprotnikom, ki ima take pojme o značaju. H koritu bi se vsi drenjali, če se pa ta izprazne ali pa prevrne, je pa tudi njih celokupnosti konec. Nikdar nismo dali veliko na značaj slovenske liberalne stranke, posebno ne v Ljubljani, mislili pa vendar nismo, da je padla na tak nizek nivo. Če že nima nobenih ozirov do nesrečnih svojih pristašev, ima naj ozir do javnega mnenja, ker občinstvo se pravi na ta način imeti za jako nemuno, če se pravi, da »Glavna posojilnica« in »Agro-Merkur« nista važen del slovenske liberalne gospodarske in politične organizacije in da niso imeli stika, in niso nikdar pripoznali Turka, Predoviča, Megliča, dr. Hudnika, dr. Žerjava, Lenarčiča, Kneza itd. za svoje ljudi. — Od takih značajev pro!

Slovenska Straža.

Ta teden je bil še precej ugoden za »Slovensko Stražo«.

Mohorjani še vedno zbirajo in ne bodo še končali, ker pravzaprav noče zaostati nobena slovenska župnija. Danes znaša zbirka 74 K 40 vin. Kako veselo bi bilo: Prihodnji teden naj pošljejo svoj Sklad Mohorjanov še vse ostale slovenske župnije! Prav iskreno to želimo.

Svatbe, na Štajerskem posebno, se sklepajo z darovi za »Slovensko Stražo«. Poroke dveh mladih in ene zlate neveste na Štajerskem so prinesle »Stražo« 67 K 90 vin. V Loškem Potoku na Kranjskem, kjer zbirajo za »Stražo« ob vsaki priliki, je prinesla ena svatba 52 K 40 vin. Bog živi vrle poročence! Naj bi ne bilo svatbe brez darov »Slovenski Straži«.

Zadnji teden je podprla z darovi »Slovensko Stražo«: Kranjska z 244 K

predpoldne v maju, polno cvetja in vonja in živiljenja.

Tedaj je nekdo potkal, in ko odprem, je stal denarni pismonoša pred menoj.

»Deset kron je za vas! ...« je dejal in se mi prijazno smejal.

Tresč se od radosti sem podpisal nakaznico in deset srebrnih kronic je zacingljalo v mojo dlan. Tisti hip je ura bila deset in sekundirala srebrnemu zvoku s svojim globokejšim. Nemara se je veselila z meno, da je tista žalostna historija prva iz mojega peresa zagledala luč sveta in da je iz tega se porodilo veselo dejstvo, da sem zanj dobil deset kron.

Osem sem jih dal materi, ki se je čudila, da za moje čečkanje kdo sploh kaj dá, z dvema pa sem šel ven v mesto in potem na obrežje, kjer je igrala ob pomolu godba, so vreščali galebi in se je bleščalo in radostilo morje z meno sreče — prvega honorarja.

A tudi najbridekajši trenutki moje, ga živiljenja so tesno zvezani z uro, ki tiktaka v moji sobici.

Tedaj je bilo, ko je prišla smrt k nam, vsa tuja, brezčutna, grozna.

Moj očka je umiral ... Lahno je objemala njegova trudna desnica srečo, niti zganila ni v moji trepetajoči roki ... Pojemali so dihi, tiho, polagoma, niti vedel nisem, kdaj so za vedno nehali ... Moja mati in sestra sta ihteli ob postelji, a jaz še nisem

veroval v smrt, jaz sem upal na živiljenje, sem bil še prepričan, da bom gledal še očetu v oči, še govoril z njim.

A tedaj je udarila ura. Samo enkrat, trdo, odločno. In tedaj sem se vzdramil, sveča je padla na tla in ugasnila, jaz pa sem stopil kuri in jo ustavil, v oči pa so mi prišle pekoče, grenke solze.

Zimska noč je odevala zunaj mesto, ki je spalo globok sen kakor zver, ki je obležala trudna nad svojim plenom ...

In nikdar ne zabim tiste noči, nikdar tvojega zvoka, ura, ko je segla smrt s svojo ledeno roko med nas ...

Ziviljenje nas je vrglo v vas. Jaz sem se moral kmalu vrniti v svet in naša ura je ostala v moji sobici, kamor se zatekam iz viharne živiljenja tam zunaj.

A vendar je ostala ura kakor nekoč moja prijateljica, ob velikih, važnih trenutkih je vedno navzoča.

To je bilo tedaj, ko sem se vrnil domov in so ljudje dejali, da sem izgubljen študent. Vsakdo je dvomil o meni in tudi materino srce ni moglo s tisto živo vero verovati vame kakor prej.

In zato je bil ves čas, ki sem ga tedaj prebil doma, le kakor kratek pozdrav in naglo slovo.

In ko sem se poslavljal in odpravil zopet v svet s trdnim pogumom, a brez varne roke, ki bi me vodila in mi pomagala, le z materinimi solzami v

duši in s tihim upom v bodočnost, vase in v Tistega, ki vé za vse poti — tudi teda se je dotaknila ura mojega srca s svojim glasom, ki je bila uro ločitve.

Tedaj sem še le spoznal, da se trgajo srčne vezi za vedno, ko grem na pot, ki jo bom moral hoditi sam ... Če srečno pride do cilja —: moja srca; če zaidem ali omagam —: moja krvida.

In zato sta mi segla tista dva udarca globoko v dušo, ko je ura bila dve in se je že tam doli po cesti zibal voz, da me odpelje bogvekam ...

In zdaj sem zopet doma.

Tiho, mirno teko dnevi, vse sivo je zunaj decembersko nebo, iz oblakov pada mrzel dež. Poti so blatne, vaške hiše sive in mračne, tam doli po polju se zbirajo voda po travnikih in žaluje za oblaki v višavi ...

In ti bela cesta, moja prijateljica v lepih solnčnih dneh, komu si dala svoj beli kras, kdaj bodo zopet tretipali visoki topoli ob tebi, kdaj bo pela na peta žica brzojava svojo pesem iz daljav, iz krajev, ki sanja o njih toliko src, nezadovoljnih pod domaćim krovom v tesnobni rojstnini vasici? ... Bogvekdaj ... Zdaj molčš, vsa siva in trudna si, ne vabiš, ne kličeš več v dalje, človek, ki se poda po tebi v svet, je poln nezaupnosti in malodušnosti ...

In zato mi je tesno, ko se spomnim, da bom moral zopet ven v daljo in v svet.

15 vin., Štajerska s 70 K 90 vin., Korška s 54 K.

Oglasa se razne organizacije k redni člani z letno članarino 10. Tako stejemo danes k 10kronskemu članom, 24 hranilnic in posojilnic, izobraževalnih društev, 11 županstev, 6 dekliških Marijinih družb, 7 odsekov »Orla«, 4 kmetijska in gospodarska društva, 1 delavsko društvo, 1 skupina duhovnikov, 1 uredništvo, 1 Orlovska godba in 1 Tamburaški klub. 78 sibrov! Prav nazadnje je pristopila K. izobraževalno društvo v Kapelah pri Brežicah. Vsa čast tem organizacijam. Upamo, da jim sledijo še vse ostale organizacije. Naj pristopijo vse in »Slovenska Straža« ima 15.000 K več nih stalnih dohodkov!

Hranilnice in posojilnice, žrtvujte nekaj od čistega dobička »Slovenske Straži«. Kaj je naredila posojilnica v Slatini na Štajerskem? 100 K je poslala »Slovenski Straži«. In ona v Sv. Lenartu pri Sedmih studencih v Koroški? Ni pozabilna na »Stražo« ji je dala 50 K.

Ustanavljajte nove podružnice! Slovenske Straže! Ljudstvo ljudstvo domovino in ima požrtvovalno srce. V vsaki vasi je 20 ljudi, ki bi plačevali 1 K na leto. Zganite se! V vsako župnijo podružnico! Zglasite se »Slovenske Straži« v Ljubljani, ki preskrbi podreitev pravil, nabiralne pole in gospodarskih stalinov dohodkov!

Vsa društva opozarjam na sklep uredništva naših listov, da bodo poslali sami tista poročila, nazadnje nekaj od čistega dobička »Slovenske Straži«. Kaj je naredila posojilnica v Slatini na Štajerskem? 100 K je poslala »Slovenski Straži«. In ona v Sv. Lenartu pri Sedmih studencih v Koroški? Ni pozabilna na »Stražo« ji je dala 50 K.

Kdor se hoče zavarovati za živje ali slučaj smrti, naj to storiti v tom »Slovenske Straže«. Ravnokar se prejeli za to 800 K.

Slomškov dar čez 20 K:

Nabranlo po g. Karolu Škulju, planu, na svatbi Frana Krže in Antone Bartol, Loški potok, 52 K 40 vin. Bog živi vrlo dvojico! — Hranilnica v posojilnici sv. Lenart pri Sedmih studencih, Koroško, 50 K. — Nabranlo po Terezika Sketa na Marknetovi gosti v Orli vasi pri Braslovčah 31 K 20 vin. Bilo srečno! — Nabranlo pri zadnjem torkovem predavanju v »Ljudske Domu« 39 K 28 vin.

Slomškov dar po 20 K:

Nabranlo po predstavi deklijne Marijine družbe v Šmartnem po Šmarino goro 20 K. — Nabranlo na župniji gostiji nečakinja Stanka Vraza, Jeliane Hedžet v Žerovincih 20 K.

Na steni nad okencem tiktakura ...

— Ura teče, nič ne reče ... — pravčasih moja stara teta, ko pride k meni in me dobi zamišljenega. Pa to res, ker razločno s

Nadalje se je nabralo kot Slovenskova dar:

Nabрано po g. Vinku Slapšak v s. Vidu pri Vipavi 6 K 7 vin. — Anton Simčič, revizor deželne naklade, Ljubljana, 1 K. — Jože Nepoznan, Ljubljana, 1 K. — Neimenovan pri Kološevu 2 K. — V Loškem potoku darovali glasom mesečne pogodbe: J. Pravinar, župnik, 3 K; Karol Škulj, kaplan, 2 K; Fran Debeljak, poslovodja, 2 K; Knave 2 K. — Društvo »Tabor« glasom pogodbe petodstotni odbitek čistega dobička igre »Lurška pastarica« v Loškem potoku 6 K. — Jak. Zupanič, župnik, Gotovlje, 2 K. — Darovali rostje na ženitnini Martina Zibret in Marije Pušnik na Pristavi z gesлом: »Se mnogo takih narodnih dvojic in Slovenski Straži« ne bo manjkalo petic, 16 K 70 vin. — Neimenovan v Ljubljani 1 K. — Slovensko izobraževalno društvo Loka pri Zidanem Mostu 3 K. — Mih. Saje, župnik, Štanga, 2 K. — Rafael Thaler, Škofja Loka, 2 kroni. — Zupanstvo Trnovo na Stajerskem 10 K. — Ob srebrni poroki mizarkega mojstra g. F. Lipuša in njegove propuge se je nabralo 14 K 13 vin. Žive nasledniki!

Sklad Mohorjanov 1910:

222. Mohorjani Spodnja Idrija, po Ivanu Mraku, župniku upravitelju 10 krov. — 223. Mohorjani v Velikih Laščah 16 krov. — 224. Mohorjani v Sori 40 K 40 vin. — 225. Mohorjani Novo mesto po g. Karolu Supin, kap. višnjari, 10 K. — 226. Mohorjani Medgorje, Koroško, 4 K. — 227. Mohorjani pri Sv. Jakobu v Ljubljani po g. Janku Barle, mestnem župniku, 10 K.

»Slovenska Straža« bo stala na urdi gospodarski podlagi samo tedaj, ko bo ljustvo, ki je pokazalo svojo disciplino in zavednost že neštetokrat, uudi temu pozivu »Slovenske Straže«, posledno sledilo in kupovalo naslednje blago:

1.) **Kolinsko kavino primes, cikorijo, »V korist obmejnemu Slovencem«.** Pristna pa je samo tista, ki ima na vitičku pečat »Slovenske Straže«. Paite dobro na ta pečat. V zalogi mora meti to cikorijo vsak trgovec.

2.) **»Vžgalice v korist obmejnemu Slovencem«.** Glavno zalogo ima sedaj C. Menardi, Ljubljana. Naši ljudje rajo samo vžgalice »V korist obmejnemu Slovencem!« Žalibog, da dosedaj še to ni resnica!

3.) **Drožje, kvas iz drožarne Josipa Košmerja,** Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Zelo nas veseli, ko nam dan na dan prihajajo poročila, ki hvalijo a izvrsten domač izdelek. Pred Košmerlovim kvasom izginja vsak tuj izdelek.

4.) **Perilno milo** iz zaloge C. Menardi, Ljubljana, se meri z vsakim trgovcem!

5.) **Čistilo za čevlje in vsako usnje.** Založnika Kregar in Seljak v Ljubljani. Zagotavlja najboljšo kakovost.

6.) **Papir** iz tovarniške zaloge »Slovenske Straže«. V nekaj dneh bo založna urejena in bo razpošljala vse vrste pisarniškega papirja. Zahtevajte vzorce in cenike!

Priporočamo vsem trgovcem, da veljajo v svoje trgovine zajamčeno dobro in trpežno blago z imenom Zvezdna tkanina in z varstveno znamko zlate repate zvezde. Vsak kos plaga ima na niti pritrjen listek z naeni strani postavno zavarovano varstveno znamko: zlate repate zvezde in na drugi strani istotno postavno zavarovan napis: »Zvezdna tkanina, v korist obmejnemu Slovencem«. Vsak trgovec naročnik zvezdnih tkanin prejme z blagom lično tablico z napisom: Tukaj se prodaja »Zvezdna tkanina v korist obmejnemu Slovencem«, ki jo lahko na vidnem mestu obesi. Naravnost pošilja je trgovcem: Podjetje zvezdnih tkanin »Hermes«, Ljubljana, Ščenburgova ulica št. 5, 2. nadstropje. Slavnemu občinstvu - kupovalcem pa priporočamo, vsakemu v lastno korist, kadar kupuje blago za obleke ali perilo, naj dobro pogleda, ako je na dotičnem kosu blage privezan ali prilepljen listek z znamko zlate repate zvezde in pa z napisom: »Zvezdna tkanina v korist obmejnemu Slovencem«, ker le to blago je pristno dobra in trpežna zvezdna tkanina. Zvezdna tkanina dobi se za različna možka in ženska oblačila in sicer razno platno za srajce, rjuhe itd., razna bela in pisana kontenina za obleke, oblačina (cajg) za možke obleke itd. Na prodaj jo imajo vse trgovine, katere imajo tablico z napisom: »Tu se prodaja zvezdna tkanina v korist obmejnemu Slovencem«, razobešeno. Toraj Sloveni in Slovenke kupujejo le zvezdno tkanino, ki je najboljše blago za obleke in perilo.

8.) **Društva in posamezniki, ki imajo skloptikone, serije slik, gramofone in gramofonske plošče,** naj se

obrnejo za posredovanje na »Slovensko Stražo«.

Vsa, kdor ima količaj smisla in srca za »Slovensko Stražo«, bo povsod vedno vsakemu priporočal blago v korist »Slovenske Straže«.

Za »Slovensko Stražo« imejmo vedno odprto srce!

Avtro-Ogrska banka.

Predzadnji petek, dne 3. februarja, se je vršil triintrideseti redni občni zbor delničarjev avstro-ogrsko banke. Seja je imela zgodovinski pomen, ker je na eklatanten način dokazala, kako razumejo Nemci ravnopravnost na enem polju, kjer imajo večino.

Ze nekaj let sem gre stremljenje Čehov za tem, da dobe v generalnem svetu avstro-ogrsko banke vsaj eno mesto, ne da bi dosedaj kaj dosegli. Nemci so vsikdar še odvrnili ta nasok, ki ne pripoznajo pravice, ki jih ima tudi manjšina. Ravno letos pa so razvili Čehi živahno agitacijo za udeležbo na občnem zboru, kandidirali so za dva mandata, pa so propadli za približno 200 glasov. Velika taktična napaka se mi zdi ravno ta agitacija, ki je opozorila nasprotnike in jim omogočila o pravem času pripraviti se na uspešen odpor; kajti da so Čehi tiho in brez šuma stavili svoj predlog o izprenembi pravil, — vpeljava proporcionalnega sistema za volitve v generalnem svetu in rezivorjev, — bi z obilno udeležbo preglasovali Nemce in zavzeli tako prevažni mestni v generalnem svetu.

Interesantno je, da ravno Nemci očitajo — in ne prvič — Slovanom, da delamo iz gospodarskega vprašanja politikum. Koliko je na tem očitanju resnice, se razvidi najlepše iz priporočila lista »Deutsche Sparkassen-Zeitung«, ki vabi za kandidata Zimmermanna, kot moža, »der es versteht sein Mandat zum Nutzen der heimischen Wirtschaft und zum Nutzen der deutschen Sache auszuüben«. Za to torej gre Nemcem, da se podpira in goji nemška stvar, da se zanaša na gospodarsko polje narodnostno vprašanje; ta najvažnejši naš zavod, ki bi moral stati nad strankami, je v rokah, katerim je samo za domače — njihovo lastno — gospodarstvo in jim je celokupnost monarhije prazna beseda.

Gre torej v prvi vrsti za to, da dobimo Slovani zastopstvo v banki, ker smo sicer izročeni popolnoma svojim narodnim nasprotnikom v gospodarskem boju. Birokratizem nemških uradnikov je neznosen; da pa more uspešno nam nasproti delovati, je vzrok nacionalnega generalnega sveta. Nemci so povdarijali na tem občnem zboru, da je opozicija povsod dobra in da mora biti, koliko se je pa ravno v generalnem svetu bojé in kako jim je zoprna vsaka kontrola, so pokazali v petek, 3. t. m.

Misljam, da je naša narodna dolžnost, da podpiramo Čehov v njihovem pravičnem boju, saj s tem varujemo svojo lastno korist. Ker bo gotovo še kakšen izvanredni občni zbor, bo treba, da se ga udeleže tudi naše hraničnice in posojilnice, ki imajo delnice avstro-ogrsko banke, ker le z združenimi močmi bo mogoče doseči uspeh.

Dr. Č.

Triške novice.

Iz računskega zaključka Hranilnice in posojilnice v Tržiču posnemamo, da je znašalo stanje vseh vlog koncem leta 1910. 280.688 K 93 vin. Vloženih je bilo v preteklem letu 85.404 K 42 vin., dvignjenih pa 53.805 K 20 vin., torej je bilo 31.599 K 22 vin. denarja več vloženega kakor dvignjenega. Čisti dobitek znaša 2973 K 34 vin. (skoraj tri tisoč kron), ki se ves pripriše k rezervnemu zakladu. Dodatno omenjamamo še, da je bilo v mesecu januarju tek. I. vloženih 9215 K 89 vin., dvignjenih pa 2810 K 92 vin. Mislimo, da te številke dovolj jasno govore. Že tem potom vabimo vse člane, da se udeleže občnega zabora, ki se bo vršil dne 5. marca tek. I. ob pol štirih popoldne v posojilničnih prostorih.

Predavanje g. dr. Karola Cepudra je bilo izbornno obiskano. Predavatelj je podal v kratkih potezah vso zgodovino, ki se tiče razvoja družine od starega veka sem do današnjega dne. V izbranih besedah je dokazoval, kako je res srečna le tista družina, v kateri vladajo krščanska načela in ki je prešnjena Kristusovega duha.

Društveno. Opazujemo še enkrat na javno telovadbo naših Orlov jutri ob petih popoldne. Pri nastopu svira godba na lok. Vstopnina za sedeža znaša 40 vinarjev, za stojiča 20 vinarjev. — Prihodno, malo pustno nedeljo, 19. t. m., priredi društvo predpustno veselico. Natančnejsi spored objavimo prihodnjič in na vabilih.

Družba sv. Mohorja.

Naročnina za Mohorjevo družbo prihaja.

Kolikor se da doslej pregledati, bo število udov znatno padlo. Ljubljanska škofija bo ostala nekako pri svojem, morda celo malo narastla, istočno krška, lavantska bo pa padla in tudi Primorje bo padlo. Na Hrvaškem in po tujih krajih bo število naročnikov narastlo.

Glavni in odločilni vzrok tega pojava je pač slaba vinska letina lanskega leta. Radi tega je družba nazadovala pred vsem po vinskih krajih.

Tu podamo nekaj številk po vrsti: Vojsčica, Gorica 30—9; (župnik bolan); Šmarjeta v Rošu, Koroško 69+17; Javor, ljubljanska 39+13; Nemška Loka 6+5; Marija na Zilji, Koroško (župnik pisatelj Meško) 73+2; Bevke, ljublj. 66—2; Mavhinje, goriška 36 (pri starem); Škrilna, goriška 29—5; Klana, tržaška 10—1; Podlipa, ljubljanska 31—14; Storje, tržaška 12—17; Šmihel, ljubljanska 29+4; Turjak, ljubljanska 28—6; Št. Martin, goriška 71—9; Štanga, ljubljanska 60 (pri starem); Ajdovec, ljubljanska 72—2; Avče, goriška 31—10; Št. Tomaž, goriška 51; Avsiše, ljubljanska 50+4; Mune, tržaška 20+4; Toplice, ljubljanska 117+4; Podbrezje, ljubljanska 77; Kopriva, tržaška 17—18; Vogersko, goriška 73+1; Podraga, ljubljanska 55; Dobovec, ljubljanska 31+5; Lipa, goriška 12—3; Vinica, ljubljanska 49; Preloka, ljubljanska 22—3; Galicija, koroška 37; Stržišče, goriška 30+2; Primskovo, ljubljanska 49+5; Ubeljsko, ljubljanska 28+5; Krašnja, ljubljanska 44—3; Šrepnina, goriška 123+5; Črniče, goriška 107+12; Griže 124—1; Slinica 71+5; Senožeče 78—5; Pečine, goriška 30—2; Ponikve, goriška 36+7; Zavodnja, lavant. 38+1; Na Dravi, koroška 31+5; Pečnica, koroška 25; Sv. Marjeta, lavant. 71+6; Zavrac, ljubljanska 53—1; Log, goriška 57—8; Brdo, ljubljanska 112—2; Žiče, lavant. 72+1; Srednje, goriška 26+7; Remšnik, lavant. 82+2; Otok, koroška 27; Brusnica, ljubljanska 77+6; Gornji grad 137—5, lavant.; Motnik, ljubljanska 61—7; Jelšane, tržaška 94—4; Šiška, ljubljanska 57—9; Sv. trije kralji, ljubljanska 38—7; Šmarje pri Ajdovščini, goriška 81+5; Dolič, lavant. 62—9; Št. Mavreš, goriška 36+2; Vodrijan, goriška 28+8; Kožbana, goriška 23+14; Nova Oselica, ljubljanska 77+2; Kobjaglov, goriška 28—4; Nemški Rut, goriška 32—8; Bovec, goriška 120—16; Avber, tržaška 14—12; Mernik, goriška 12+2; Kal, goriška 45+4; Sostro, ljubljanska 203—2; Duplje, ljubljanska 56—4; Zgornja Ponikva, lavant. 27—2; Livek, goriška 81—5; Svinjno, ljubljanska 61—10; Planina, ljubljanska 40—7; Velesovo, ljubljanska 85+1; Stara Loka, ljubljanska 224+63; Zbka, koroška 71—8; Godovič, ljubljanska 56; Sedlo, goriška 55+14; Št. Andrež, goriška 160—11; Ribno, ljubljanska 84+11; Št. Vidška gora, goriška 61—13; Gorica, semenišče 15—6; Polica, ljubljanska 78—3; Radče, ljubljanska 101—2; Čez Soča 53+4, goriška; Zabnica, ljubljanska 83—5; Šempas, goriška 130+5; Besnica, ljubljanska 51—1; Sv. Gora, goriška 29—3; semenišče ljubljansko 45—8; semenišče celovško 18+3; Lipnica, sekovska 16+1; Dobrniče, ljubljanska 98+6; Movraž, tržaška 20—27; Zagorje, ljubljanska 50—18; Libušnje, goriška 110+2; Idrija ob Bači, goriška 39—8; Marijino Celje, goriška 35—10; Kebelj, lavant. 40—10; Št. Ilj pri Turjaku 151+19; Št. Jurij pri Šmarju 59+1; Begunje, ljubljanska 82+6; Sv. Ana na Krumb. 149—11, lavantinska; Slovenska Bistrica, lavant. 164—4; Ročnj, goriška 72—4; Mirna peč, ljubljanska 149—33; Vrhpolje, ljubljanska 71+1.

Seveda te številke še niso popolnoma zanesljive, ker še ni bilo mogoče natančneje pregledati pol in ker prihajajo posamezni naročniki tudi še pozneje, vendar se da približno iz njih spoznati, kakšno bo letošnje leto. Rekord ima doslej Stara Loka, ki je poskočila za celih 63 udov in jih ima sedaj lepo število 142. Dasiravno vpoštevamo različne razlage, radi katerih po mnogih krajih število udov ni moglo napredovati, ali je zelo nazadovalo, vendar si upamo biti nenejna, da bi se dalo tu in tam še več storiti. Ne samo naš narodni ponos in občinstvo, kar je obenem tudi naš narodno-obrambno delo na najbolj zagroženi slovenski meji. Naj bi se torej gospodje poverjeniki potrudili z vsemi silami, da bi število udov v njihovem kraju ne nazadovalo. Ker je pa to po nekaterih krajih neizogibno, naj ta odpadek po enih krajih nadomesti tolično večja požrtvovljnost gospodov poverjenikov podrugod.

Izpred sodišča.

Brata Habit na zatožni klopi. Včeraj se je vršila pred tukajšnjim senatom razprava proti 23 let staremu fotografu Ivanu Habitiju in njegovemu bratu 25 let staremu Juliju Habitiju, pleskarju, oba iz Ljubljane in tožena hudodelstva javnega nasilstva in prestopka razžalitve straže; Julijus Habit tudi hudodelstva ter težke poškodbe in Janez Habit še prestopka hudobnega poškodovanja tuje lastnine. Povabljenih je bilo 14 pris, od katerih je pa Ferdo Šafec zaradi bolehnosti izostal. Ko njima predsednik otožnico prečita, se prvi zasliši Ivan Habit. Ta na dolgo in široko praveduje, kako sta z bratom dne 30. novembra l. l. po raznih gostilnah popivala, in končno prišla v znano go stilno »Pri znamenju« na Sv. Petra cesti, kjer se je plesalo. Na Resljevi cesti sta trčila na nekoga vojaka in ker se drug drugemu ni maral umakniti, prišlo je do rabuke. Vojak je potegnil za svoje bodalo, katerega sta mu hotela brata Habit iz roke zviti; nabralo se je takoj na licu mesta več občinstva, ko nečeno je prišel tudi mestni stražnik, ki je brata Habita kot povzročitelja nemira aretoval ter ju skušal ukleniti. Ko pa še pristopi stražnik Ferdo Šafec pravemu v pomoč, sunil ga je Ivan Habit z vso silo s pestjo v obraz, tako, da je ta krvavel. Da bi se redarjev otresel, suval jih je s pestjo, brcal z nogami ter jih skušal na tla vreči. Na stražnici je tako divjal, da ga je moglo komaj šest stražnikov ukrotiti. Razbil je duri, leseno ležišče, in ko so ga vtaknili v prisilni jopič, ga je zgrizel. Zmerjal je tudi stražnike s »šufti«, »gaunarji«, »roparji« in »Windische Hunde«. Ob dolženec o tem neče ničesar vedeti, da bi rabil take psovke; pripoveduje le, kako so ga stražniki tepli in po njem hodili, da ga je Verovšek klofnil in da se mora v takih slučajih vsak kolikor toliko braniti. Zagovornik dr. Wurzbach pravi, da je iz spisov razvidno, kako je ob dolženec kot 4letni deček padael iz okna ter da je postal kasneje epileptičen, katera bolezni se pojavi takoj, kadar neizmerno piše; predлага, da bi se po zdravnikih - izvedencih preiskalo njegovo duševno stanje. Nato se zasliši njegov brat Julij. Ta je šel s potetka mirno s stražnikom Šafecom, na Vodnikovem trgu se mu je pa izkušal iztrgati. Nastala je med njima pravčata borba, katera

v veži kratek pretep. Da se izogneta nadaljnemu pretepnu, sta se brata Alojzij in Peter Drolc odstranila in šla proti domu. Njima je pa takoj z odprtim nožem sledil Anton Koprivšek, posestnika sin iz Vrha. Ko ju je došel, začel ju je takoj z nožem obdelavati ter je sunil Alojzija Drolca v desno roko in nadlehti, brata Petra v desno senco in levo podlehtje. Vse poškodbe so bile težke. Koprivšek pravi, da je bil takrat pijan; priče pa nasprotno izpovedi. Sodišče je podivjanega fanta obsodilo na devet mesecev težke ječe.

Nasilen Črnogorec. Peter Čubranovič, 22 let stari delavec iz Podgorice v Črni gori, je bil, ker je bil sumljiv neki goljuš, v Št. Petru od orožnikov aretovan in oddan okrajnemu sodišču v Postojni. Da se zaslišjo v dokaz resnice nove priče, je sodnik glavno razpravo preložil in ukazal odvesti Čubranoviča nazaj v zapor. Ta ukrep pa ni bil po volji obdolženca, ker si je želel biti prost, da bi bil šel v Reko. Zoperstavljal se je sodnika slugama, tolkel in mahal z rokama okrog sebe, tako da ga je bilo le s pomočjo orožnika možno odvesti v zapor. To ravnanje obdolženec sam priznava. Čubranovič je vojaški begunec, ki je bil enkrat že iz Avstrije iztiran. Sodišče mu je za kazeno prisodilo tri mesece težke ječe.

Društva.

Izobraževalno društvo v Postojni je priredilo minulo nedeljo zabaven večer, ki nam je prinesel lep užitek. Med velikim številom priateljev in gostov našega društva smo videli tudi gg. okrajnega glavarja, nadkomisarja, šolskega nadzornika in lepo število gospod in gospodičen. Posebno so nam ugajali kupleti, ki so vse goste spravili v dobro voljo. — Povsed se pa noben nekaj ljudi, ki radi nagajajo. Tako je tudi v Postojni. Nekateri, ki jim naše društvo ni všeč, so napravili isti večer v narodnem hotelu predpustnico. Upamo, da jih je ta nagajivost iztreznila, ker se jim je vsa reč slabo obnesla. Narodni hotel je bil namreč prazen. Torej gospodje — drugič pamet! — To nedeljo, 12. februarja priredi društvo novo igro: »Boj za poklic«. Igra se vrši v salonu g. Vičiča ob 4. uri popoldne. Več o vsporedu v vabilih.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Glincah vabi h gledališki predstavki jo priredi v nedeljo, dne 12. srečana t. l. ob 4. uri popoldne v Društvenem domu na Glincah št. 193. Spored: 1. Godba: Koračnica, igra društveni septet. 2. Petje: Dr. Benj. Ipvac: »Slovenska dežela«, poje društveni mešani zbor. »V Ljubljanco se peljala bom«, narodna pesem s sopran-solo, poje društveni ženski zbor. 3. Igra: »Fernando, strah Asturije ali Izpreobrenje roparja«. Igrokaz v treh dejanjih. — Poslovni Fr. Rihar. Dvospev spremlja godba na lok. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 krona, II. vrste 70 v, III. vrste 50 v, stojanja 30 v. Vstopnice se dobivajo v nedeljo od 10. do 12. ure in od 3. do 4. ure pri blagajni v Društvenem domu.

V katoliškem slovenskem izobraževalnem društvu v Cerknici sta v nedeljo dne 5. srečana predavala g. J. Pavlin o dobrem in slabem berilu in g. J. Udrov o bogoljubnosti ter o pravem prijateljstvu. — Na novo se je uredila in izdatno povečala društvena »Ljudska knjižnica«, ki jo bodo sedaj oskrbovale »Bogomile«.

Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Dravljah priredi dne 19. februarja, to je malo pustno nedeljo veselico predpustnico, in sicer: igro »Sinovo maščevanje ali spoštuje očeta«. Igra se vrši v dvorani pri Bežjaku, po igri prosta zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Ij Kat. slov. izobraževalno društvo pri Devici Mariji v Polju vladljivo vabi k prireditvi, ki se vrši dne 12. februarja 1911 ob pol 4. uri pop. v »Ljudskem Domu« pri Devici Mariji v Polju. Spored: Godba na pihala. Petje. »Lumpacij Vagabund«. Burka s petjem v treh dejanjih. Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste 1 krona, III. in IV. vrste 80 v, ostali sedeži 50 v. Stojanja 20 v.

Kranj. V nedeljo, dne 12. februarja popoldne ob 4. uri se bo v »Ljudskem Domu« v Kranju predstavljal burka s petjem »Lumpacij Vagabund«. Ta igrača vleče. Zadnjo nedeljo je s pomočjo sklopitikonoma krasno predaval v dvorani »Ljudskega Doma« g. dr. Josip Gruden o »Devici Orleanski«.

HRVAŠKI SABOR

je v seji dne 10. t. m. po daljši, mestoma zelo živahnici debati in utemeljevanju enoglasno sprejel nujna predloga dr. Prebega in dr. Šuperine, da se takoj ustavijo denarne kazni radi gozdnih poškodb v okolišu bivše vojaške

granice. Nato so prišle na vrsto razne interpelacije.

Naše poročilo v 26. številki z dne 1. t. m. moramo v toliko popraviti, da poslanec Stepan Radić ni sprejel na znanje banovega odgovora, vsled česar da ga je napadla opozicija, marveč je sprejel na znanje le korekturo tega odgovora, v kateri je ban saboru priznal kompetenco za vse ono, kar se dogaja na hrvaškem teritoriju. To je tudi sabor sprejel z odobravanjem; ni pa se sprejela na znanje banova izjava o njegovi lastni nekompetenci.

Dnevne novice.

+ Oživljenje »Slovenske Jednote«. »Pijeva korespondenca« objavlja sledoč izjavo poslanca dr. Korošca o zopetnem oživljenju »Slovenske Jednote«: »Ni se nam slabo godilo, ko smo bili nekaj časa osamljeni in tega dejstva ne bomo pozabili. Zdi se nam pa za nas bolj ugodno, da smo se zopet tesneje organizirali s svojimi severnimi brati, ker za najbližji čas ne vidimo ničesar, kar bi nas oviralo, da bi ne mogli korakati skupno s Čehi. Dokler zasedujemo enake smotre, je po našem mnenju boljše, da korakamo skupaj, kakor pa ločeno. Iz delokroga »Slovenske Jednote« so izložena vsa verska in gospodarska vprašanja. Vodstvo je zdaj enotnejše, ko ni več štirih predsednikov, ki se menjajo, marveč funkcijonira 1 sam načlenik, ki ga, kadar je zadržan, nameščajo po vrsti podpredsedniki. »Slovenska Jednota« bo obstajala toliko časa, dokler se bodo klubovi res lojalno v narodnih in političnih stremljenjih podpirali.«

+ Družba sv. Mohorja v Ricmanjih. Dolgo vrsto let je bilo v Ricmanjih pretrgano vsako versko in kulturno delo in tudi Mohorjeva družba ni celih osem let dobila od tam nobenih naročnikov. Letos se je pa zopet poživila in pristopilo je 24 novih udov. Hvala vrlemu poverjeniku g. župnemu upravitelju Ivanu Zega.

+ Pravica je končno zmagala. Dne 20. avgusta 1910 smo že poročali, da je c. kr. najvišje sodišče na Dunaju razveljavilo razsodbo c. kr. okrožnega sodišča v Novem mestu, s katerim je bil g. župnik Oblak obsojen, da je zakrivil hudodelstvo javnega nasilstva, ker je zapobil cestarja iz nadarbinskega sveta, kjer je hotel jarek izkopavati. No, cestarja samega ta zadeva ni brigala, a bili so za njim drugi mogotci, katerim ni dalo miru, ker so tako nesramno pogoreli, in našli so pri dolenjskih sodiščih mogočnega odvetnika dr. Slanca, da je spravil zadevo še enkrat pred sodišče. Tožil je na ime cestarja še enkrat g. župnika Oblaka, da je s svojim zgoraj navedenim nastopom bridko žalil cestarja na časti, in glej, usedel se mu je najprej kazenski sodnik v Trebnjem, kateri je obosil g. župnika zaradi žaljenja na časti na globo 50 K in potem tudi okrožno kot vzkliceno sodišče v Novem mestu, katero je sodbo prvega sodnika potrdilo. A glej nesreča! C. kr. najvišje sodišče na Dunaju je po javni razpravi dne 10. januarja t. l. izreklo, da sta obe sodbi ničevi, protivni zakonu in je obtoženca oprostilo obtožbe. Le ta razsodba da sicer gospodu Oblaku nekako zadoščenje, in če tudi se mu bo povrnila od sodišča prezgodaj zahtevana globna s stroški, ostane vendar še nepokrit znaten znesek lastnih stroškov in nenadomeščen uprav velikanski napor fizičnih ter duševnih muk. Ali jih mu bodo povrnili morebiti pravi povzročitelji, ki se skrivajo v senci drugih? Slučaj sam na sebi nudil pa še druge pomisleke: Ista sodišča sta izrekla med istimi strankami razsodbe, katere je najvišji dvor kot nezakonite, ničeve razveljavil. Ali se ne kaže v tem postopanju neka nevarna smer, katere bi sodišče ne smelo zagrešiti? Ako ne bi imel obtoženi poguma in sredstev, in ako bi ne bil pokazal njegov zastopnik odvetnik I. Vencajz tolike vtrajnosti pri iskanju pravice, bi bil ostal obtoženi tudi svoj živ dan obsojeni hudodelec! To bi bilo hudo za njega, ostane pa še vedno opasno za vsakega, kateri mora brez gmotnih sredstev iskati pravice na Dolnjem! No, pravica je zmagala in slavno zmagala na celi črti, javnost pa obsoja in zaničuje prave krvice!

+ Izpremembe v poštni službi. Višji poštni uradniki so postali poštni uradniki: Mihael Palčič, Ljubljana I, Hugo Nončovich, Trst I, Ivan Mermolja, Gorica 4 in Viktor Zischka, Trst 1. Poštni uradniki so postali asistenti: Jožef Perich, Albin Mattossovich, Karel Umek, Trst I, Oskar Toros in Jožef Pešlizon, Trst 6, Lucian Taverna, Trst 8, Karel Ussai, Gorica 1, Anton Jamšek, Gorica 2, Kastus Hrovatin, Gorica 4, Martin Radej, Opatija in Fran Šuš in

Friderik Tomažič, Ljubljana 2. Premeščena sta: poštni uradnik Albin Mattossovich iz Trsta 1 v Trst 3, poštni praktikant Jožef Povšič iz Trsta 1 v Trst 5. Resigniral je poštni uradnik praktikant dr. Ivan Pikuš. Vpokojen je višji poštni uradnik Anton Zavertanik. Višji poštarji so postali poštarji: Mihael Vitor, Gradež, Ivan Ulepčič, Krško, Lucijan Kovačič, Sv. Lucija ob Soči, Rudolf Nicolič, Pulj 3 in Artur Hoppe, Piran. Poštarji so postali poštni adjunkti: Kvirin Noni v Muji in Trifun Bobić v Kastvi, uradnik v Opatiji je postal aspirant Anton Petrak. Mehaniki v Trstu so postali aspiranti Humbert Stecchina, Rudolf Mežnar in Herman Rozbach. Mesti poštnega ekspedienta sta podeljeni Antonu Bartolich in Katarini Torre. Trajno vpokojena je poštna ekspedientinja Domenika Bartolich in poštna uradnica Henrijeta Gariberti.

+ Povsed jednak! Nižjeavstrijski deželni zbor je pred kratkim zvišal učiteljske plače. Stvar ni šla tako lahko, ker je tudi tam mnogo svobodomiselnih »pedagogov«, do katerih delovanja ni moglo imeti posebnih simpatij ljudstvo in po njem izvoljeni krščanski poslanci, ki tvorijo v spodnjem avstrijskem deželnem zboru veliko večino. Dokler ni bila regulacija perfektna, so svobodomislici molčali; pridružili so se celo krščansko mislečim učiteljem, ki so se bojevali za izboljšanje pod vodstvom poslanca Kemetra. Dosegli so uspeh. Ko so pa prejeli svobodomislici od »klerikalne« večine boljši kruh, so začeli po svojih časopisih in po svojih shodih brenkati na stare židovsko-liberalne strune in sedaj kruto napadajo one, ki so jim donesli priboljšek. Glavo zastavimo, da bi se ponavljala pri nas ista komedija!

+ Z zlatim zasluznim križcem je odlikoval cesar nadučitelja Iv. Škerbinca v Višnji gori.

+ Upravno sodišče se bo 16. t. m. pečalo z ljudskima šolama v Št. Danielu in Strojni na Koroškem, ki jih je deželni šolski svet uredil nemško, a jo občani hočejo imeti slovensko. Ker je že državno razsodišče razsodilo v prilog slovenskemu stališču, je upanje, da Slovenci vseskozi zmagojo, kar bo za šolstvo na Koroškem velikega pomena. Ante Beg se v svojem narodnem katastru Koroške poprašuje, zakaj se je nasproti Ciril-Metodovi družbi ustanovilo Solsko društvo? Zato, da reši tudi taká načelna vprašanja, ker je značilno, da se Ciril-Metodova družba za take reči ni nikoli nič brigala.

+ Švindel najpreprostejše sorte je, kar sedaj naši soci demokrati uganjamajo. Dočim se tržaški delavec veseli, da bo za dolga leta preskrbljen, ker ga ne bodo več od ladjedelnice Svetega Marka podili stran zaradi pomanjkanja dela, so delegati avstrijske in laške socialne demokracije sklicani v Trst konferenco, katere se tudi neki Kristian udeležuje, ali Etbin ali Anton, ne vemo — in na kateri hočejo storiti velevažne skele, kako bi se Italija in Avstrija zblížali, da ne bo treba tolikoga obroževanja. Ideja sama na sebi je zelo lepa, če bi naši rdečkarji s tem ne uganjali v domačem le Švindlu, ki je tako debel, da se da že oddaleč otipati. Vralli so javnost nemški liberalci, nemški krščanski socialci in Poljaki, ko so pušteli pisati po svojih listih, da ne bodo izlepa za dreadnoughts glasovali, ker so hoteli s tem le iz vlade iztisniti par milijonov za svoje namene, goljufajo javnost soci demokrati, ki zdaj sklicujejo konference za razroževanje. Oni namreč dobro vedo, da so te njihove konference piškavega oreha vredne, ker Lahje hočejo vojske z nami, da pridejo do Trsta, ampak sklicujejo te konference le, da bi njihovi volivci mislili, kakšni pomembni in ljudstvu prijazni može so ti obesrodruži. Dobro, da pri nas te tiče temeljito poznamo.

+ O naši mornarici. Dne 16. t. m. bo zapustila puljsko voj. luka Nj. V. voj. ladja »Cesarica M. Terezija« in bo odplula proti Smyrni, kjer bo ostala kot stacijnska vojna ladja do poletja, ko se bo zopet vrnila v domače vode ter bo uvrščena v poletno eskadro. Ta vojna ladja je križarka prvega razreda in se je zadnje leto v puljskem arsenalu modernizirala. Ladja je dolga 107 m, široka 16 m in 6' napol m globoka, ima 5200 ton in 500 mož posadke. — V kratkem dobi naša mornarica novo ladjo »Herkules«. Ta nova ladja, katera se gradi v Reki in je že skoraj dogotovljena, bo imela služiti le reševalnim namenom. Posebno je skrbljeno s to novo ladjo za reševalno akcijo pri podmorskih čolnih. Nova ladja »Herkules« bo imela tako močne in velike samotne žaljive, da bo v stanu v službaju, da se kak podmorski čoln potopi, istega dvigniti. Tako ladjo nabaviti je bila živa potreba, ker je s pomnožitvijo naše

mornarice treba tudi računati na eventualne nezgode.

+ Umrl je v Lanišču pri Šmarjanu Jakob Skubic, star 81 let.

+ Radeške novice. Občina Radeške steje po ljudskem štetju 3027, trg Radče pa 1024 duš. — Izobraževalno društvo »Kmettska knjižnica« uprizorjeno dne 12. t. m. ob 7. zvečer v prostorih »Narodnega Doma« v Radešah več zabavno burko »Moč uniforme«. Pri igri nastopi tudi cerkveni pevski zbor in tamburaši Orli. — Zadnji sobotni »Narod« napada našega g. župnika in posebno g. kaplana, da nujnska otrok v šoli proti starišem. Ali se pravi hujšati, če g. katehet otroke opominja v šoli, naj ne kradejo doma starišem temaj ne pijejo po zakotnih gostilnah in vinotočih, kar se je pred kratkim časom zgodilo? Dobro! Ker ste začeli brskati, bomo pa vso zadevo natančneje pojasnili ter poročali o obravnavi ki se je vrnila ta teden, kar gotovo ne bo posebno ljubo nekaterim krogom — Izvanredno veselje čaka Radešane v soboto večer, ko prirede naši »Sokolašihi«, kakor se sami nazivajo (Opomba uredništva: da diši ime bolj po Gmeinerjevem golašu), svojo maščarado v prostorih Emila Gmeinerja, ki se je pri ljudskem štetju vpisal za Nemca in raz česar hišo je pred pari leti visela franfurica.

+ Novice iz Gorj. Na povabilo oziroma prošnjo našega delavnega župana g. Jana, je v nedeljo popoldne v dvorani predaval o kugi na gobcu in parkljih gosp. ravnatelj Gustav Pire Dasi je predavanje trajalo eno in pol ure, sledili so možje in žene izvajanjem z največjo pazljivostjo. Pouk je potreben z ozirom na pretečo nevarnost, da se kuga razširi kmalu tudi po naših krajinah. Saj ista gospodari že v nekaterih občinah našega okraja. Gospod predaval je poslušalce opozoril, kaj na živinorejci store, da svojo živino obvarujejo pred boleznjijo, in če se je bolzen že pritepla v hlev, kaj naj store da isto ohranijo. Taka poučna predavanja so velikega gospodarskega pomena, vršiti bi se morala po vseh občinah! — Nadalje se je isti dan vršili tudi zaupni sestanek krščansko mislečih železničarskih delavcev. Poslane poslove je istim obrazložil pomen in namen organizacije sploh, zlasti se »Prometne zvezze«. Da imajo naši vriželezničarski delavci razum za strokovno organizacijo, pokazali so tako s tem, da so si ustanovili podružnico »Prometne zvezze« s sedežem v Gorjih. Predsednikom je bil izvoljen Andrej Slamnik iz Gorjih. — Požarna brambla pa je imela na večer v gostilni g. Kunsteljna tombolo, ko je dobil križek je imenjen v korist potrebnega društva. — Župnija Gorje ima po zadnjem ljudskem štetju 2160 prebivalcev. Leta 1900 bilo jih je 2025; torej zdaj 135 več kakor l. 1900. Občina pa šteje 3054; pri rastek 491. Prebivalstvo se je najbolj namnožilo na Dobravi. Napredovala je v zadnjem desetletju konjereja, naza dovala pa govedoreja; tudi čebelarstvo se je zmanjšalo. Govedoreja je najbolj nazadovala v onih podobčinah, kjer so si razdelili skupne pašnike. Sedaj nimajo ne pašnikov, ne živine. To kričeče dejstvo pač dovolj glasno govori, pašnikov ne razdeliti, ampak iste izboljšati!

+ Nova šola v Litiji se prične z datih spomladmi. Stavbinskemu odboru je došlo čez 60 ponudb raznih obrtnikov. Delo se bo najbrž oddalo potom dražbe. Morali bi se pa ozirati v prvi vrsti na domača obrtnike; saj bodo moralni domačini plačevati visoke dolgrade za novo šolo; ne pa kakor pri stavbi novega sodišča, ko so domačini smeli legledati, kako jim tuji Nemci iz Gradca odjedajo zasluzek. Pri nas je vsled gospodstva liberalcev prišlo že v prakso, da se tuje protežira, domačine pa odriva.

nici« popolnoma brez skrbi in naj se ne dajo begati. Kdor bi pa še v bodočem okoli trosil take ali podobne laži, naj ga občinstvo blagovoli naznaniti našemu odboru. — Za Hranilnicu in posojilnico v Cerknici: J. Pavlin I. r., J. Podbevsek I. r.

— **Pohvala.** C. in kr. poveljništvo graškega armadnega zborna je pohvalilo narednika Ivana Pajka, 7. artiljerijskega polka, ob njegovem prestopu v civilno službo po 13letnem službovanju v armadi.

— **Nevaren tat.** Iz Štange nam poročajo: Vse okoljčine jasno kažejo, da je tisti tat, t. j. Krhlikar iz Vač, ki je 4. novembra 1910. kradel v župnišču v Stangi, tudi kradel zdaj v župnišču na Primskovem. Se vse vjema. Tu je bil ravno tak dedec, kakor se popisuje od tam. Torej na lov za njim. Orožniki, potrudite se, da skoraj vjamete lisjaka! Že dolgo kaže f'go orožnikom, kajti on se vedno klati v obližji. — Torej primate ga!

— **Zmrznjeni** so dobili dne 10. t. m. neko žensko iz Olševka v Gašteju pri Kranju in so jo prenesli v Šmartinsko mrtvašnico.

— **Aretirana babica.** V Pulju je prišla policija na sled kaznjivim dejanjem babice Haberle. Babico in še devet drugih žensk je policija aretovala. Govori se, da bodo tem aretacijam sledile še druge.

— **Nezgode ne počivajo.** Premogarja France Erbežnik in Jožef Jelen sta v premogokupu v Kočevju imela opraviti z razstreljevanjem premoga. Ko se pa en strel ni hotel sprožiti, sta ga poiakušala zopet užgati; med tem pa strel poči in oba delavca na rokah in prsih nevarno poškoduje. — Jožef Viljar, dimnikarjev sin, je šel z očetom v graščino Habbach, tam je pa fantič s kupa stelje tako nesrečno padel na tla, da si je zlomil desno nogo.

— **Slovenska kolonija v Bridgeportu.** Iz Amerike poročajo: V Bridgeportu, Conn., je večja kolonija ogrskih in štajerskih Slovencev, ki so bili do sedaj v narodnem in verskem oziru popolnoma zapuščeni. Rev. Anzelm Murn jih je te dni obiskal in pozneje izjavil, da je v Bridgeportu, Conn., kakih 300 slovenskih rodbin, o katerih ni nihče vedel, dasi so prav blizu New Yorka. Rev. Murn misli med njimi ustanoviti slovensko narodno društvo. Slovenci so uposleni v železarnah in v tovarnah za gume in svinčnike.

— **Železobetonski poučni tečaj v Zagrebu.** prirede absolventi tamožnje stavbene šole. Predaval bo strokovnjak inž. Voda.

— **Voz ukraden.** V Šneberjih je bil posestniku Franu Lovšetu ukraden voz in dva konjska komata. Pozor pred nakupom!

— **Mažarizacija hrvaških otrok.** V Zakanju na Dravi so Mažari z novim letom otvorili internat z ljudsko šolo. Vsak otrok je moral prinesi s sabo potrebno obleko in posteljnino ter plačati 12 kron; s tem je zadoščeno vsem zahtevam in otroci bodo v internatu vse leto z vsem preskrbljeni. Sprejetih je bilo takoj 140 otrok — večinoma železniških poduradnikov in delavcev — in od teh jih je 136 čiste hrvaške krvi, le 4 so mažarske narodnosti. Vsi trije učitelji so trdi Mažari. Nadarjene otroke dano potem dalje na mažarske srednje in visoke šole in napravijo iz njih najhujše janičarje. Ta način mažarizacije Mažari dosledno uporabljajo po vsej Ogrski, a tudi zunaj mej, kjer koli najdejo količkaj ugodna tla v Hrvaško-Slavonski in Bosni-Hercegovini.

— **Agrarno vprašanje v Bosni.** Ker so Srbi uvideli, da z obligatnim odkupom nikakor ne bodo prodri v saboru, so setavili načrt zakona za ureditev kmečkega razmerja z lastniki zemlje. Seveda je za kmeto načrt zelo ugoden in jim za vedno osigura posest zemlje. Toda tudi muslimani so izdelali tozadeven zakonski načrt, ki je s prvim v mnogih točkah v popolnem protislovju. Ob rešitvi kmečkega vprašanja je torej vsekakor pričakovati hudih bojev.

— **Za osješkega podžupana** je namesto dr. Neumanna izvoljen poslanec dr. Pinterovič.

— »Bosnyák Hirlap«, ki je nedavno pričel izhajati v Sarajevu, piše, da se ne bo bavil le z državnopravnimi vprašanji, marveč da bo tudi zbuljal mažarske kroge na izkorisčanje narodnogospodarskih razmer v anekтирanih deželah. V ostalem pa da bo služil hercegovina temeljem starih pravic ogrski kroni.

— **Trst** šteje po novem štetju 224.465 prebivavcev, ne všeči garnizije 3052 mož. Leta 1900 je bilo 178.172 prebivavcev, torej znaša absolutni prirastek 46.293, torej 25.99, skoraj 26 odstotkov. Prirastek je velik.

— **Umrla** je v St. Ferjanu nadučiteljeva soproga gospa Ljudmila Likar, rojena Rolich.

— **V Radovljici** ima jutri zvečer gasilno društvo predpustno zabavo v prostorih g. Kleindiensta v Predtrgu. Vstopnina 80 v. Začetek ob sedmi uri zvečer.

ČEBELARSKA RAZSTAVA V CELJU.

Čebelarsko društvo za Spodnje Štajersko namerava obhajati svoj desetletni dejanski obstanek leta 1912 z večjo čebelarsko razstavo v Celju. Društvo se je v teh letih tako razvilo, da šteje nad 800 članov, vpisanih v 20. podružnicah in hoče z razstavo pokazati uspehe, posebno pa bi naj bila taista nekaka popolnitev delovanja in bo zaradi tega služila le podnik: obiskovalcu se bo odkrila živa podoba o celi čebelarski stroki; taisti bo imel priliko, se tukaj seznaniti z vsemi različnimi čebelnimi stanovanji in načini čebelarjenja, videl bo čebelarsko orodje in čebelne pridelke v njih razlikah itd. Da bo poduk še popolnejši, skrbelo se bo tudi za vsestranska predavanja.

Seveda pa je zaželenjeni uspeh pričakovati le v veliki prireditvi, za katero bo treba precej denarja. Društvo razpolaga sicer čez malo gotovino; ker pa pri dandanašnjih političnih razmerah od deželnega zborna štajerskega ni upati rednih podpor, vsaj začasno ne, mora se s tem premoženjem šediti; zaradi tega se je obrnilo društvo, da si ugotovi razstavni fond, na vse slovenske denarne zavode in vse okrajne zastope ter nekatere večje občine na Sp. Štajerskem s prošnjo za podporo. To prošnjo tem potom ponavlja z iskreno željo, da bi se mu pomagalo razstavo vprizoriti v celi popolnosti; tako, da bi bila taista domovini v ponos. Društvo se ne vtika v politiko, ampak želi le čebelarstvo povzdigniti na taisto stopinjo, ki mu gre v narodno-gospodarskem oziru; vsak prispevek hvaležno sprejme, opozarja tem potom na razpolbrane okrožnice ter jih priporoča dobrohotnemu vpoštevanju — odbor.

Koroške novice.

— **K škofu romajo** pridno nemški nacionalci. Imajo različne pobožne želje. Ker je knezoškop dr. Kaltner visoko-inteligenčni gospod, mora biti pravi užitek zanj, ko vidi, kako se mu klanjajo ljudje, ki sicer Cerkev psujejo in na duhovščino pljujejo, da nikjer tako v celi Evropi. Knezoškop dr. Kaltner te tice dobro pozna.

— **Mestna občina obsojena — ker ni spravila pravočasno snega s strehe.** Z neke celovške mestne hiše se je lani usul sneg na dunajskega potnika Karola Mariana, ki je bil poškodovan in je tožil mestno občino za odškodnino. Mestna občina je bila obsojena in mora plačati nad 5000 kron. Mestna občina celovška je torej lep opomin za hišne posestnike, naj ob velikem snegu pravočasno skrbe za varnost.

— **K Nemška zagrijenost.** Deželna vlada je razveljavila naredbo špitalskega okrajnega glavarstva, s katero je naložilo železniškim uradnikom Petku, Rožmanu in Jenku globo, ker so se za Slovence zapisali. Zdaj pa špitalski Nemci te ljudi bojkotirajo in ne dobre nikoder razun v kolodvorskem bufetu hrane in pičače. Kaj se hoče, kultura je kultura.

— **K Neki župan** v celovški okolici je tako-le ljudi pregovarjal, da se niso za Slovence zapisivali: »Ragorenja hoče, da bi se skoz to folkszählenko najbolj ko mogoč temu nacionaštrajtu en konc naredo al pa zmenšav, toraj komur je kaj na tomu kaj ležeče, bo ja sam vedel, kaj ima storiti...«

— **k Trdoglav** človek je znaui Matiželj iz Podgorje. V napolšali ga je zadnjic nek »priatelj« lopnil s polno steklenico piva po glavi. Posledica je bila, da se je razletela — steklenica v tisoč koscev, glava pa je ostala cela.

— **K Umrl** je v Velikovcu g. Andrej Klančnik, mesar in gostilničar.

— **K Deželna kmečka šola** se ustanovi v Srednjih Trušnjah v občini Važenberg.

— **K Srebrno poroko** sta obhajala v Celovcu portir na c. kr. državnem kolodvoru, g. Franc Böheim in njegova soproga.

RAZKRIT NAPADALNI NAČRT PROTI RUSIJI.

Iz Pariza se poroča, da je ruski generalni štab sklenil, da zbira vojake ob svoji vzhodni meji, ker so odkrili del avstrijsko-nemškega vojnega načrta v slučaju vojske proti Rusiji. Po tem načrtu bi Nemčija in Avstro-Ogrska naenkrat na kopnem in na morju napadli Rusijo. Kakor hitro bi vdrle avstrijske armade na Poljsko, bi obe brodovji vdrli proti severovzhodu. Ker je znano, kako da počasi mobilizujejo v Rusiji, bi imel ta načrt uspeh. Ruske čete na zahodu bi bile obkoljene in napadene od več strani in bi se težko izognile popolnemu porazu. Zato so pa ruski vojaški krogi rajši odpoklicali vojake, ki so zbrani na zahodni ruski meji. Avstrijsko-nemški vojni načrt je bil skrbno sestavljen. Pozabili niso niti poljske revolucije.

Ljubljanske novice.

— **I Somišljenik!** Somišljenice! Volivni imeniki za ljubljanske občinske volitve so jako pomanjkljivi. Nihče naj se ne zanaša, da je res vrisan v imeniku! Vsak naj pride pogledat v imenike, ki so na razpolago v tačnem št. S. L. S. vsak dan, torej tudi jutri v nedeljo, od 8. ure zjutraj do 12. ure in od 3. ure popoldne do 7. ure zvečer. Nadalje so na razpolago imeniki danes od 6. do 8. ure zvečer v gostilni »Rokodelske doma« v Komenskega ulici in je v ta namen za te ure stranka najela tudi prostore Šentpeterskega nosvetskega društva na sv. Petra cesti št. 101. Podbojeva hiša, in v prostorih trnavsko - krakovskega izobraževalnega in nosnodarskega društva pri Repniku, Konjušne ulice 4. Jutri, v nedeljo, bodo v vseh teh zgornjih imenovanih prostorih imeniki na razpolago donedale od 8. do 12. ure in od 3. do 7. ure zvečer. Vse te pisarne oskrbe tudi brezplačne informacije.

— **V ponedeljek so vsi ti imeniki na razpolago od vol. 8. ure zvečer dalje v »Ljudskem domu« (Strelške ulice), dvorana na galeriji.**

— **Somišljeniki, somišljenice, pridite danes, jutri in v ponedeljek v前列ki ogledat volivne imenike!** Opazirajte na reklamacijo postopanje svoje znance!

— **Ij Seja S. K. S. Z. ne bo v ponedeljek, marveč v torek po predavanju.**

— **Ij Javno predavanje S. K. S. Z.** Prihodnji torek predava v »Ljudskem Domu« (Strelške ulice), točno ob pol osmi uri zvečer prof. g. Ivan Dolenc: »Obisk pri Jugoslovanih«. Na vse velezanimivo predavanje posebno opozarjam.

— **Ij Čitalnica S. K. S. Z. je že otvorjena.** Nahaja se v prvem nadstropju pred veliko dvorano. Take lepe in obsežne čitalnice naša ljudska ljubljanska organizacija še ni imela. Na razpolago je veliko časopisov. Poleg čitalnice je pa velika soba »Zvezine« knjižnice. Priporočamo, da delavstvo pridno pohaja v čitalnico S. K. S. Z. ob svojem prostem času. Saj S. K. S. Z. ves čas, kar obstaja, dela v Ljubljani pred vsem na organizacijo in povzročenje slovenskega kršč. soc. delavstva.

— **Ij Smešno in žalostno.** List mladih vpraša, če so morda tudi njegove notice o »sleparijah« pri volitvah v trgovsko zbornico smešne. Mi pa pravimo, da te notice niso samo smešne, ampak tudi žalostne — za mladine, to pa zato, ker se nasledajo fantazijam človeka, ki je poizkušal s svojimi fantazijami izvršiti izsiljevanje, a je bil najodločnejše zavrnjen in ki je radi defraudacij in drugih nekorektnosti v naših in liberalnih službah moral zapustiti razna mesta. Na take izbruhne človeka, ki bi moral biti hvaležen, da se ga je opetovano radi njegove rodbine pardoniralo, res ni vredno reagirati. Bajko o 4000 prisleparjenih glasovnicah (toliko jih še oddanih ni bilo), pa mladinom zelo privočimo. Če mladini sedaj temu pravljicarju še kaj verjamejo, mu gotovo dolgo ne bodo. Mož je menda čul, da je pri mlinih zbirka »gospodarskih talentov« in sedaj pozkuša z raznimi izmišljenimi »skrivnostmi« dobiti priliko, da tudi mlinom dokaže svoj talent. Tako je stvar sicer smešna, a utegne za mladine postati žalostna. Iz takih virov so smešno žalostni mlini le blamirajo in le dokazujejo staro resnico, da so celo bolj neumni kot »Slovenski Narod«, ki je vir dobro cenil in se mu je bal nasesti. O »preiskavah« naj pa perfidno ne namigujejo ljudje, ki imajo dovolj povo-

da, da si ne slikajo na steno vrata, ki jih radi 20. septembra še mnogo lahko vzame.

— **Ij Ribnikar — Tavčarjev predsednik.** Svet se čudno vrti, najbolj čudno pa okolu Tavčarja, katerega izvestni ljudje vlečejo na tak način, da se že vse po Ljubljani maža. Navidezno mu obljubujejo županstvo, dočim na druge strani pritiskajo na Hribarja, naj zopet kandidira. Včeraj zvečer pa so mu za najvišjo kontrolo postavili Ribnikarja. Vršil se je včeraj občni zbor liberalnega političnega gospodarskega društva za dvorski okraj, t. j. za okraj, v katerem so po mlini Agromerkurjevem izgledu starini gospodarili pri »Glavni posojilnici«. Doslej je bil predsednik magistrinoga društva za dvorski okraj dr. Oražen. Včeraj so šli maloštevilni zborovalci štirikrat iskat dr. Oražen, da bi prišel na zborovanje, a dr. Oražen ni hotel priti. Dr. Tavčar je pri tem ves čas molčal, kakor bi vedel, kaj ga čaka. In res je občni zbor dovršil domenjeno »poteko«. Na predlog najmodrejšega v okraju, finančnega komisarja dr. Martina, je dal občni zbor Ribnikarju »zadoščenje za dr. Tavčarjevo tožbo« in izvolil Ribnikarja za predsednika dvorskega okraja, v katerem ima svoje tiho domovanje dr. Iv. Tavčar. Tako je Ribnikar postal Tavčarjev predsednik! Ribnikar pa je tudi predsednik političnega društva »Skale«, v katero je ravno dr. Tavčar metal prvi pesek. Potegnjene je torej tem hujše, in sedaj izprašujejo ljudje po Ljubljani, ali bodo sedaj mladini Tavčarja postavili na »Skalo« ali pa mu bodo preskrbeli prostor — pod kapom? Vse je pa skoro gotovo, da dr. Tavčar na trdno skalo več ne pride, da bo na celi črti moral ubogati modega Adolfa Ribnikarja, ki meni, da je kot tržni nadzornik lahko predsednik dveh političnih društev, dasi navadni ljudje smejo po postavi biti predsedniki samo pri enem političnem društvu.

— **Ij Nehvaležnost je sveta plačilo,** to bo vsak okusil, kdor ima kaj opraviti z našimi liberalci. To tudi mi izkušamo, kadar nas pridejo liberalci prosit, naj jih pardoniramo. Pri »Glavni« posojilnici smo pustili stvarem razvijati se in nismo pričeli z razkritijo, ki bi osvetlili poštenost izvestnih liberalnih strankarjev. V zahvalo za to, »Narod« prihaja včeraj s perfidijo, »da klerikalci hočejo doseči, da bi izguba pri »Glavni« posojilnici kolikor toliko dosegla tudi vlagatelje.« Mi smo ravno stali in stojimo odločno na stališču, da vlagatelji ne smejo izgubiti vinjarja in da morajo plačati krivci, to in zato smo mi vedno pisali, kar smo pisali, in zato smo sedaj prepričani, da ta namen obstoji — drugod! Liberalci so pa šli še dalje in so napadli v listih našega somišljenika, ker je, tako kakor je iz svoje volje vstopil, tudi iz svoje volje izstopil iz likvidacijskega odbora, ko je uvidel, da se ne more strinjati z nazijskimi ostalimi članov likvidacijskega odbora. Razume se, da našemu somišljeniku, če je napaden v nasprotjem časopisu, ne moremo odrekati v obrambo prostora in zato nimamo povoda, da ne bi priobčili danes njegovo »Poslano«. Gospodom liberalnim »vzor gospodarjem«, pa ob tej priliki priporo-

Kathreiner Kneippova sladna kava

je le ena, posnem kova pa je več! Zato pozor! Zahtevajte in jemljite samo izvirne zavoje in z imenom **Kathreiner**

H. SUTTNER urar prva največja domaća Tovarniška varstva Strošna znakna „IKO“

Istrijske novice.

i Zadnji »Naprej« je náromadil toliko neresnice v svojih predalih, da ne smemo o tem molčati.

i Katoliška delavska družba plačuje erarju malo najemnino za hišo, ki bi se lahko priredila za osem delavskih stanovanj, in vendar v tej družbi ni zastopana dvajsetina idrijskega delavstva. In tako plačuje za klerikalce vsak delavec v Idriji. Tako »Naprej«. Kaj je resnica? Erarično hišo ima v najemu Kršč. gospodarsko društvo, ne pa Katol. delavska družba. Pogodba ž njim je bila narejena leta 1898 za deset let, ki se je predlanskim zopet ponovila za daljnih deset let. Družba sama, ali pa tudi Gospodarsko društvo ima pa članov toliko, da daleč presega dvajsetino delavstva v Idriji. Pa s socialnimi demokratji se je težko s številkami pregovarjati. Erar je hotel porabiti prej hišo za delavska stanovanja, a delavci niso hoteli v njej stanovati. Pridelil jo je za stanovanje svojemu uradniku, ki se je pa izjavil, da je nerabna. Stala je nekoliko časa prazna, potem šele se je ustanovilo Krščansko gospodarsko društvo in ponudilo kot najemščino isto ceno, katero je prej plačal uradnik. Tedaj ni erar nič na zgubi, in nobeden delavec ne plačuje še posebej za klerikalce. Naj še povemo, da društvo ima 568 članov in sedaj naj »Naprej« preračuna, koliko delavstva je v njem zastopanega.

i Podivjanost čukov v Idriji je nečuvena. Zasramovali so ženo rudarja na cesti, zato so obsojeni po sedem dni zapora, z veseljem poroča »Naprej«. — Malo še potrpite! Stvar še ni končana. Najbrž se pa konča ne ravno veselo za naše ljubezljive nasprotnike. Saj eden je obsojen, ki niti zraven ni bil. Povedal je to pri obravnavi, a sodrug je rekel, da prispeže in je res prisegel, da ga je videl. No pa potrpimo še s tem, resnica bo prišla drugod na dan, ne pri »Napreju«.

i Zopet zločin, ki so ga klerikalci uprizorili, toži demokratični list. Učitelj Pleskovič na naši rudarski šoli je v občinski seji govoril o razmerah na naši šoli v takem tonu, da je razčil navzočega dvornega svetnika Billeka, sedanjega voditelja pri rudniku. Sam notar je v dvorani takrat rekel: »No, ta jo je pa danes zasul, v njegovi koži bi ne hotel biti«, ker je dv. svetnik takrat pri seji ugovarjal, da bi se v občinski seji obravnavalo o čisto privatni napravi, kakor je c. kr. rudarska ljudska šola, za katero občina niti ne prispeva in pozival učitelja, naj nedostatke le njemu pove, ki jih bo po možnosti odpravil. Že takrat se je video, da stvar ne bo ostala brez preiskovanja. Učitelj Pleskovič in dva njegova tovariša so takoj prosili pri rudniku, naj se vpelje disciplinarna preiskava. To je bilo znano že začetkom leta. A ker se pa preiskava noče tako steči, kakor so si milišili, je pa sedaj velika zadrega. Pobirali so podpisov pri ob-

činskih odbornikih, češ, da gospod učitelj v seji ni hotel žaliti svojega šefa, naj se torej preiskava ustavi: socialno-demokratični odbor je vandral v grad, da slovesno izreče, da ni Pleskovič prav nič ž njimi v zvezi; a dvorni svetnik jim je menda rekel: stvar je v tihu, naj se spelje do konca. In sedaj, ko vsi koraki nič ne pomagajo, so dobili novega krvca. Vseh teh neljubih razmer sta kriva »Slovenec« in »Naša Moč«, ki sta nahujskala dvorn. svetnika, da je začel preiskavo. Sploh klerikalci delajo zbrigo, ta silovlada je neznošna in učiteljstvo bode že čutilo, kaj ima od klerikalcev pričakovati. — Ni res skrajno smešno! Pravijo, da ima pri dopisih iz Idrije v »Napreju« po glavitno besedo »naš gospod doktor«. Ne bomo preiskovali tega, ker nam je vseeno, kdo piše, a če »Naprej« vedno toži, da so vseh nezgod krivi klerikalci, se bode v Idriji nazadnje le poštene vrezal, ker se prav lahko spozna, kaj je resnica na takem zabavljanju. Saj v našem kotlu ne ostane kaj skritega. V gostilni se kakšen hvali, kako sem se postavil, a drugi dan že vse место o tem govoril. In naj se potem zvrča na rasprotnike, kar je on zagrešil, se takoj lahko ve, fant, sam si se vrezal. Vemo pa, da je bil učitelj Pleskovič zapeljan, kakor že pred njim učitelj Bäbler, ki se je sam izrazil: sem žrtev svojih somišljenikov, ki so me nahujskali, a potem na cedilu pustili, da sem moral sam nositi sad svoje nepremišljenosti. — Svetujemo »Naprej« sodrugom: le še pišite »o inavski klerikalni bandi«, ker bodo tako prej spoznali, kje je resnica, kje pa hinavščina.

Istrijske novice.

i Letni občni zbor je imelo preteklo nedeljo »Katol. delavska društvo« v svojem »Delavskem Domu« na Savi. Ta občni zbor je jasno pokazal, koliko ne-sebičnega in požrtvovalnega dela se je storilo v prid dobrim stvari. Če pomislimo, da je društvo skozi leto 1910 pridelo samo okrog 40 raznih predavanj, med katerimi so ljudi posebno zanimala skioptična predavanja, dalje, da se je vršilo po raznih odsekih do 50 sej, sklicalo več političnih in ljudskih shodov moramo priznati, da je kršč. soc. delavstvo res vsestransko izvrševalo svojo nalogo. In koliko poštene zavabe je užilo jeseniško in okoličansko občinstvo v »Delavskem Domu«. To dokazuje 18 veselic, o tem priča pevski zbor, o tem govoril društveni orkester, ki je pridelil svoj glasbeni večer, tri orkestralne maše in sedemnajstkrat javno nastopil. Ustanovila se je glasbena šola, v kateri se podučuje na gosli, violi in klarinet. Ustanovil se je tudi abstinenčni krožek, ki šteje danes že 35 abstinentov. Sploh ima mladina priliko, da se vadi v petju, glasbi, telovadbi, ženska mladina še posebej v izdelovanju umetnih ročnih del. Ko smo poslušali razna poročila o društvenem delo-

vanju, o gibajuženskega in telovadnega odseka, smo se čudili in obenem veselili tolikega napredka katoliške misli na Jesenicah. Brez bojazni zremo v bodočnost, ko vidišmo, s kakšnim navdušenjem celo mladina gre na sveto delo za vero in dom, in prepričani smo, da mora kršč. soc. ideja, četudi nasprotniki rujejo na vse mogoče načine zoper njo, priti do končne in popolne zmage.

i Shod pri Sv. Križu nad Jesenicami, ki ga je predložil na Svečnico »Kapol. društvo«, je podrl našim nasprotnikom vse gradove. Koliko govorjenja po tovarni, po cestah in na kolodvoru med železničarji! Kolikorat se je pisalo po soc. dem. in liberalnih lističih, s kom se bodo klerikalci pri prihodnjih občinskih volitvah vezali, kako izdajali itd. Sedaj pa je jeseniški župnik Skubic v svojem govoru na shodu jasno izjavil, da S. L. S. ne mara nikakih zavznikov, ampak da gre za svoja načela naprej brez ozira na tega ali onega. Komur je všeč njen gospodarski, političnarodni in verski program, naj gre ž njo, kdor simpatizira pa s svobodomislici, naj ostane ob strani, ali pa se bojuje proti nji. V istem smislu sta govorila tudi ostala dva govornika gg. Čebulj Fr. in župnik Juvan. Z bankrotanci in svobodomislici, pa naj si bodo te ali one baže, nimamo ničesar skupnega!

i Soc. demokratje so poslali na shod zastopstvo štirih mladičev, izmed katerih ni nihče volivec. Neko mladenče je hotelo med govorom župnika Skubica nekaj godrnjati. Ko ga je ta pozval, naj prosi za besedo, se je jel izgovarjati, da je Čeh in ne zna slovenski. Ko pa ga je g. govornik po češko pozval k govoru, je pa revež odvrnil, da je doma od Gorice in ne more govoriti slovenski, češkega pa itak ne zna. Nazadnje pa je vendar spravil iz sebe besedo: »Jaz nisem učen, da bi govoril!« In tako je bilo konec soc. demokraške učenosti, ki so jo revež domov gredre obešili na vrv, ki so jo ukradli nekje pri Sv. Križu in jo napeli čez cesto, da bi kdo izmed naših ponesrečil. Sedaj pa vidi ta obešena soc. demokraška učenost v Del. Domu na Savi.

i Jeseniški Sokol je imel 29. januarja t. l. občni zbor, pri katerem je po večkratni volitvi bivši starosta svobodomislec Humer dobil vendar zopet en glas večine. Tako svobodomiselnina zvezda ugaša celo med svojimi trabanti. Potem pa še nalepi na svoje okno lepak z ginaljivim napisom: »Ein Bürgermeister sein, das lass' ich mir gefallen, All Tag ein Hendl und ein Wein, die Gemeinde müsst' es zahlen!« Sedaj še-le dobro razumem, zakaj je Humer na Hrušici agitiral za zvezo liberalcev z Nemci!

i Za častnega člana kat. del. društva na Jesenicah je bil pri zadnjem občnem zboru imenovan gosp. Fr. Ks. Steržaj, župnik na Koprivniku, ki je imenovanemu društvu posvetil svojo

igro »Upor Bohinjcev«. Novemu častnemu članu: Na zdar!

i Upor Bohinjcev se na občno željo še enkrat, in sicer zadnjič v tej sezoni ponovi jutri v nedeljo ob pol 4. uri popoldne, da se je zopet lahko udeleže zunanjosti. Konč ob 6. uri zvezcer. Do svidenja!

Sodnija joka.

Ameriški humbug.

Iz Wheeling, W. VA., v Ameriki poročajo ameriški listi: Sedaj so dnevi jokanja v tukajšnji sodniji, kjer že skoro tri tedne sodijo Mrs. Lauro Farnsworth Schenk, ki je obtožena, da je usmrtila svojega soprog, ki je bil milijonar. Njeni zagovorniki so govorili tako milo in tako prepričevalno v njeni pridi, da se ni jokalo samo 12 porotnikov na svojih klopeh, pač pa tudi sodnik, sodniški pisarji in vseh 300 ljudi, navzočih v sodniški dvorani. In glej čuda vseh čudežev — trije advokatje so govorili v prid zatožene Mrs. Schenk — in vsi trije advokatje so jokali, jokali nad svojim lastnim govorom. Naravno, da pri takem prizoru, ko je jokala cela sodniška dvorana, ni mogla Mrs. Schenk ostati suha. Jokala je tudi ona.

Najmlajši od odvetnikov je imel prvi govor, in pravil je, da se je enajst let nazaj vršila ravno taka obravnava v isti sodniški dvorani, ko je bil obsojen nek mlad človek na deset let ječe, toda pozneje se je izkazalo, da je bil morilec brat onega porotnika, ki je obsojen nedolžnega. Drugi zagovorniki je risal z besedami življene Mrs. Schenk, če bo oproščena. Izložena bo vseeno iz človeške družbe, nihče je ne bo maral, kaj hoče še na svetu. Tretji je pa pravil o pokojnem milijonarju, ki je bil zastupljen, in je rekel, če bi bil ta milijonar, mož obtožene Mrs. Schenk, danes pri sodnji pričujoč, bi gotovo govoril za svojo ženo. In otroci, če bi bili pričujoči na sodnji, bi gotovo oklenili svoje roke okoli svoje matere in prosili, milo prosili, da jim izpuste njih »mamo«.

Obtožena Mrs. Schenk je tako jokala, da ji niso zadostovali trije robovi. Pomočena je bila tudi vsa njena oblike. Dokazano je, da je obtoženka večkrat prelomila zakonsko zvestobo. In dokazano je tudi, da se je ona pogovarjala večkrat z različnimi zdravniki o strupih. Stotine ljudi v Wheelingu že stavi precejšnje svote, če bo obtoženka prosta ali obsojena.

Pri tem pa opazimo isti humbug, ki se je vršil svoje dni pri obravnavi Mr. Thaua, ki še sedaj nagaja ameriškim sodnjam, ker ima denar. Pred sodnijo se je izpovedalo, da je Mrs. Schenk bila moralno jako dvomljivega značaja, da je varala na vse strani svojega moža, ki je bil starec; sedaj pa joka cela sodnija, ko jo zagovarjajo advokatje. Oj kakšna ironija!

»Pepe, zdej pejma pa še u ta »Narodn dom« na lousk bal pugledat, kuku se kej maja tam!« m je reku una nedela v »Unione« na veselic »Iblane« eden naših viših gespudov, k sje drgač zmeri iz liberalcem naskriž. »Program je tle kunčan, plešema pa tku ne in raj mladin prepestema plac, de se loži zavrti.«

»Dobr, jest sm že zravn! Al gre še ker druh ud gespudu iz nam?«

»Cela ramunda nas gre ke pugledat, de nam na u mogu ker naprej metat, de sma udurn, dougčasn in sami zase.«

»Tu je use lepu! Al jest pa le mislem, de ni prou varn hodet na bale takeh fantu, ke nisa naša mišljena, če nas ni tulk skp, de jh lohka ukreuma, če ker je sitnast stresal.«

»Za kua misleš, de b un sitnast stresal?«

»I, sej veja, de pride du raufarije ta nar preh na bale, kedr sa glave že mal razicane.«

»Eh, Pepe, zdej vidm, de ti še nis zadost kultiviran, de pu tojeh žilah še zmeri teče kri kmečkeh fantu. Kar nas je intelegetneh ldi, se nekol na baleh na stepema. Viš Pepe, glih pu tem se spuzna lohka, al je edn neizubražen, al je intelegeten. Mi se rausama in kausama ta najrajš, kedr sma čist trezen, tku rekoč še teš; na baleh in drugeh veselicah pa se mama rad in se ud same lbezn kar ubjemama. Viš, Pepe, pu tem uš lahko razloču ta praugta kmeta ud ta praugta gespuda: kdur se dannadan pu časnkeh zmerja iz falotam, sleparjam in drugem takem dumacem pričinkem iz sojmo bližnmo, na baleh in pu uštarjah pa se ud same lubeznivast kar taja, tu je gespud. Če se pa držiš, kedr s trezu, mirn. puheun kokr u cerku, u uštarja pa, kedr tže pijača mal pamet zmeša, se pa zacheš šperterat in zabaušl, s pa kmet.«

»Tu maja prou! Al jest mislem, de le na u use gladku vn spadl, če gremu u ta »Narodn dom«. Preveč se gledamo grdu med saba.«

»Za pet štefanu stavem iz taba, de se uma dobr zastupil!«

»Že vela! Ala pa pejma!«

In šlu nas je neki iz »Unione« u ta »Narodn dom« na lousk bal. Jest v trdnom prepričajn, de nam uja liberalci prec u lase skučil, kedr nas uja zagledal, kar je bli pa med nam bl intelegetneh, sa šli pa brez usake skrbi. In te se mel prou!

Kumi stopina u dvurana, prpleše milustna gespa dohtar Taučarjuva iz enmo škradic mem nas in ke zagleda mojga pryatla, ke me je spravu iz »Unione« iz saba, pesti škrlica u štih in se uklene mojga pryatla in zdrčeta pu dvuran ked dve frtave.

»Pepe, zdej s pa ub pet štefanu,« me dregne u uranca en druh ud ge-spudu, ke sa šli iz nam.

»Kokr vidm, maja prou! Nej ga prnese kelnarca kela na mala miza, ke je glih prazna!« prtrdu sm jest in zašfu pet štefanu.

Ke sma s tku mal duša prvezal, sma s pa tud mi zbral usak ena gespa in se zavrel pu tahteh in drug drugmo pu nugah. Pr tem sm mou pa jest taka smola, de sm naletu glih na na nar bl debela narudna dama, kulkri je blu u ta »Narodnem dume« in zarinla, sma se iz no not med plesause in skakouce, de je kar eveli ukul naj, in bežal na use strani. Pihala in smrčala je pa že tku, kedr tista mašina, ke sa Blajvajsava cesta iz no tlači.

Dost u za drons, sm s mislu, ke sma enkat prsmrčala ukulinukul dvurane, se prklonu in pustu gespa, de je spet za druga mal sape nabrala, jest sm pa stopu vs razican in zmartran h naš miz nazaj, de b s spet duša prtrdu, ke b m hmal med tem plesam ušla.

»Holt! Kua pa tu pumen?« zarenataču sm, ke sm se prrinu du naše mize in naletu tam enga, ke s je iz našem vinam kutrubant goutanc zalivu. »Kdu t je drlaubu iz našeh glažu vin izpit?« in prjeu sm ga za kumat in ga zasuku preke men, de b vidu, kdu je tist, ke ma tak pasjon na moj vin.

»Nekar na zamer, prjatu Pepe! Sej sm ga sam iz treh glažu izpui!, zastoku je u moj rok ta skuštran sutrudnik mlinarskega lista. »Prou res nism mislu nč hudga; al žea me je tku martrala, de se nism mogu premagat — «

»Pa s ga kup, kedr s ga mormo mi pušten lde, če sma žejn — — —«

»Oh, nekar m na nared škandala tiela; sej me že tku usi puštan gle-

daja, kokr de b s nč pusebna čast na štel, če sm jest pršou. Sej b s ga kupu; verjem m, de b s ga kupu; pa pinka ni in suh sm bl drons, kokr u iblansk murost čez tri stu let. Puskusu sm že u »Unione« nocoj soja sreča; pa kumi sm se stegnu pu ta perum glaže, sa me že mel in lifral sa me vn u mrzla nuč, ket kašnega mačka in še ene tri štemplne sa m prtišnel iz pudplatem ud zad za spumin. No, nej s le zamerka! Jest jem um že pusvetu u našmo liste, de uja vedl, iz kum maja za upravit.«

»Jest pa pravem, de sa mel prou, če sa te vn lifral; kokr b mou jest zdele prou, če b te pustavu na lft. Kua se pa steguješ pu tuj pijač! Če s žejen, s pijača kup, sej dost zaslubeš iz tistem kar spišeš; še več pa iz tistem, kar sam ublubeš, de uš spisu — — —«

»O, prdon! Nč več! Zdej gre sam iz rok u roka; na moje ublube na da nubedn ne ficka, in tu je hedu. Zatu m gre zdej tku trda. Astn, nekar na zamer, pa nubenmo na puvej, če ne uja u usak štari urata tišal, če me uja le vidl, in pol s še za gutou gnar na um več mogu žeje tešit.«

»Nej bo za drons! Za drons t przanesem; de

Delniška glavnica:
60 milijonov krov
rezervni in var-
nostni zaklad:
16 milijonov krov

Centralna v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:
Brnu,
Budjevcih,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plznu,
Prostojovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNSTENSKE BANKE OBRTNA BANKA

Bančni prostori: v TRSTU Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestu e vloge na vložne knjizice po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostni papirje, devize in valute. Daje pred
jme na vr dno tne paprje in blago. Dovoljuje stavbne in carin-
ske kredite. Daje prome e za vsa žrebjanja. Zavaruje srčke prot
kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgov.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredajočih
industri skih p djetih.

Brzojavni naslov: Živnostenska Trst.

RAZGLAS.

V tekočem letu 1911. so določeni naslednji dnevi za

pomočniške preizkušnje:

1. Sreda, dne 22. marca,
2. " " 24. maja,
3. " " 20. septembra,
4. " " 6. decembra.

Lastnoročno pisane prošnje za pripustitev k izkušnji je vložiti pri podpisanim predsedniku najpozneje 4 tedne pred določenim rokom.

Takso v znesku 6 K je plačati pred izkušnjo pri trgovski in obrtniški zbornici.

Obrtno-oblazvena preizkuševalna komisija.

V Ljubljani, 25. januarja 1911.

Predsednik:

Ivan Šubic,

c. kr. državne obrtne šole ravnatelj.

304

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovška cesta št. 5

3641 se priporoča
potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po
zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K,
okusne jedi, dobro piča po cen.

Veliko dvorišče za vozova in tri hlove za konje.

Za zabavo služi keglijšče
po zimi zakur, eno

Poleti sediš na senčn tem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan pri-
jetno slovensko družbo, posebno
v sredah zvečer.

Velike dvorane za shade in veselice.

Na kolodvoru pričakuje
goste domači omnibus. **Lastnik Ivan Millonig.**

Hajedja in
raštareša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Dreise v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporota se slavnemu občinstvu in prečniti duhovščini v naroci na
študilna ognjišča in peči

preproste in najfinje, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjaški, solidno in trpečno po najnižjih cenah. Zupniščem
samostanom in solam dovoljujem značen popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Naznanilo preselite.

Prodajalna pisarna šentjanškega premogovnika
preselila se je danes v II. nadstropje hiše go-
spoda Urbana Zupanca, Križevniška ulica št. 8.

343

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje lekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vse glavne in stranske mestna tu- in inozemstva.

C KR PRVIL BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
„MERCUR“

Podružnice: Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gablonz, N. Grasitz, Krakov, Litomerice,

Novi Džin, Plzen, Praha, Liberec, Duna sko Novomestko, Cítava.

Baden, Češka Komnica, Češka

Slovenci v Nemčiji.

(Iz Hamborna ob Renu.)

V soboto 28. januarja se je zgodila velika nesreča v tretjem rovu premostnika rudarske družbe »Nemški Cesar«. Delavci so bili ravno pri južini, med katero se je sprožila mina. Strel je pa odprl neko votilino, iz katere se je razširilo mnogo plina po bližnjem kraju. Ko so delavci po južini šli zopet na delo in je strelni mojster preiskal zrak, se je plin hipoma ob svetilki vžgal in nastal je strašen pok, ki je delavce deloma po več metrov proč vrgel in hudo opekel. Rešilno moštvo je bilo hitro na lici mesta, čeravno se je nesreča zgodila v globočini kakih 400 metrov. Vsi drugi delavci so morali takoj zapustiti jamo, ponesrečeni so se kmalu spravili na beli dan in prepeljali z vozovi in avtomobili v katoliško bolnico. Eden je umrl med potjo, drugi so prišli vsi v bolnico pri polni zavesti. Ko so jih skopali in obvezali, so prejeli svete zakramente. Obhajati se ni moglo nobenega, ker so silno bruhalni. Hudo sežgani so bili, bolj ali manj po vsem životu in morda še hujše odznotraj, ker so dihalni v sebe strupeno gorečo soparo. 20 se jih je ponesrečilo v jami, eden je umrl na potu do bolnišnice, 12 jih je umrlo v bolnici do Svečnice in druge dni do 7. februarja še trije. Izmed njih so se štirje mrljči prepeljali v domači kraj na Vestfalsko, Saksonsko in Poznanjsko; deset se jih je slovensko pokopalno na Svečnico popoludne ob treh. Pogreb je bil velikanski, okoli 20.000 ljudi se je nabraalo, tako da so imeli orožniki dokaj posla, da so ohranili red. Velepodjetnik Avgust Tyssen, skoraj edini lastnik velikanske rudarske družbe »Nemški cesar«, njegov sin, razni ravnatelji, višji in nižji uradniki in veliko število rudarjev omenjene družbe, 18 društev z zastavami, višji predsednik renske provincije, predsednik düsseldorske vlade, okrajni glavar, višji uradniki hambornske občine, rudarski glavar reno - rurskega premogarskega okraja, so se udeležili pogreba; višji predsednik obenem kot zastopnik nemškega cesarja in cesarice. Pri bolnišnici, zunaj pred mrtvasto vožjo, je bilo postavljenih deset raket v treh vrstah, pri vsaki šest rudarjev v rudarskih oblekah kot nosilci. Obred je opravil pomozni škof iz Münsitra, ki je prišel načič za to v Hamborn, da nadomestuje vladajočega škofa. Sprevod se je pomikal po krajšem, nalači pripravljenem potu od bolnice do pokopališča pri cerkvi, da bi se tem lažje zadržale brezmejne trume ljudstva. S škofom je šlo pred krstami 14 duhovnikov; vse mrljči so spustili v veliko jamo; vsakega je 18 društev zastav zadnjikrat pozdravilo: dragoceni, prekrasni venci so se položili na grob, darovani so bili od cesarja, velepodjetnika Tyssena in drugih. Cerkveno petje je štiriglasno oskrbel Cecilijanski zbor, vrhtega je pred in po pogrebu rudarski pevski zbor zapel gulinjive žalostinke. Pri odprttem grobu je imel hambornski župnik dr. Laakmann kratek govor; potem so se v cerkvi molile litanijske za verne duše, nakar je premil škof imel primerno pridigo. — Ponesrečeni so bili Nemeji, Poljaki, Ogri, Slovenci itd., pet jih je bilo oženjenih. Slovencev bo eden zopet zdrav, trije so umrli: Holič, Krtin in Jurij Goznikar; zadnji je iz fare Sv. Jedrnat nad Laškim in zapušča žaluočo ženo s šestimi otroci od 1 do 13 let. Izmed štirih ponesrečenih, ki so še v bolnišnici, bosta menda dva ozdravila, dva pa umrila, tako, da je nesreča zahvala 18 žrtev. Sicer je zrak v tukajšnjih jamah vobče prav dober, le enkrat se je do zdaj zgodila manjša nesreča po treskavem zraku, pri kateri je bilo pet sežganih. Bog nas obvaruj v bodoče!

X X X

Tukajšnjemu rudarju Francu Zajcu iz Muljave, fare Št. Vid pri Zatičini, je nedavno v Hambornu umrla žena in mu zapustila štiri majhne otroke. Rad bi zdaj vzel k sebi svojo mater, ki je iz Muljave, okoli 45 let stara in gotovo kje v službi, morda v Ljubljani, piše se Marija Zajc. Do zdaj se je ni moglo najti. Kdor bi za njo vedel, naj blagovoli njen naslov sporočiti rektorju Köster, Hamborn, Rheinprovinz.

C. kr. cblastveno potrjeno učilišče
-- za krojno risanje --
Franja Jesih
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kroj po životni meri.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana

Turški trg št. 7

Ljubljana

Največja zalogalna pohištva

Ustanovljena
1847.

Najnižje cene.

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodske sobe. Pre-

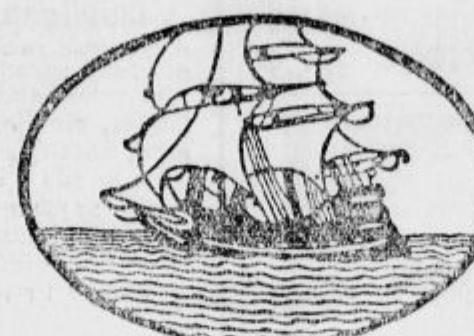
proge, zastorji, modroci na vzmneti, žimnati modroci, otro-

ski vožički itd.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena
1847.

3304

Julij Meinhalt

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave

Veležgalnica kave

Izborna konstrukcija in eleganina izvršitev iz tovarne v Linzu.

Ustanovljena leta 1867. Wezenje poučujemo brezplačno.

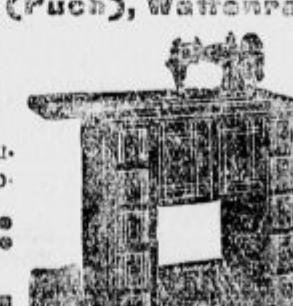
Iwan Jax in Sin

Bunianska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Bürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

: Adlerjevi :
pisalni stroji.
Ceniki zastonji in frenko

Pivovarna Menges

ustanovljena
leta 1818.

JULIJ STARE

ustanovljena
leta 1818.

Zaloga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19. (Telefon
št. 248.)

priporoča svoje izborno vležano marčno,
dvojno marčno in bavarsko pivo v
sodčkih in steklenicah.

2741

Izjave ameriških milijonarjev.

(Dopis iz Amerike.)

Nedavno so se zbrale vse večje glave, ki vladajo železni in jekleni trust ter so pri svojem zborovanju izdale slednje sporočilo:

Trgovina dandanes v Zjednjenih državah ni baš dobra; dela se samo s pol močmi, to je 50 odstotkov vseh delavcev, ki so navadno uposleni v tovarnah, sedaj ne dela. Toda delo se polagoma izboljšuje. Posebno železnicice so začele zadnji mesec pošiljati velika narocila tovarnam. Pred kratkim se je razširila govorica, da se bodo znižale cene raznih produktov, kar je pa neosnovano.

Isti čas se je pa skraj železnic J. Hill izjavil, v nekem mestu na zpadu, da v bližnji bodočnosti skoro ne vidi dobrega razvoja trgovine in obrti. Torej iz tega sklepamo, da bomo v Ameriki kmalu imeli slabe čase pred seboj. Pozneje se je sicer zopet čitalo po časopisih, da Hill ni tako govoril, vendar nekaj mora biti vseeno resnice na tem.

Med tem se je otvoril tudi kongres v Washingtonu in predsednik Taft prijavlja svojo letno poslanico, kjer bo označen program letočnjega zasedanja kongresa. Ko je Taft to poslanico izdeloval, so prišli k njemu razni trustiani, kapitalisti in kompanisti ter mu povedali, da jo mora izdelati tako, da ne bi ničesar škodila trustom, ker sicer — tako so rekli trustiani — oni ne bodo odgovorni za posledice ki znajo slediti. Lahko se zgodi, da dobimo v Ameriki tako krizo kot smo jo imeli leta 1907. Če je Taft kaj poslušal trustiane, bomo videli iz njegove poslanice. Vse to so pojavi, ki niso nikakor dobrki za delavce.

Tovarne, kjer je skoro polovica vseh Slovencev zaposlenih, ne delajo in zaslužijo komaj toliko, da se preživi, dočim jih je precej brez dela. To sprevidimo iz pisem, ki jih dobivamo. Naznajajo nam rojaki, da delajo po 3 ali 4 dni na teden in 7 do 8 ur na dan. Dimniki se ne kade več, ker je ogenj v tovarnah ugasnen, ker tovarne čakajo naročil. Tovarne popravljajo staro blago in čakajo boljših časov, dočim četa brezposelnih hodi okoli izpraševat po delu in — strada. Kapitalisti lahko »štapajo«, ker imajo vsega dovolj, ti lahko čakajo boljših časov; iz tega vzroka tudi nečemo znižati cene svojim izdelkom, ker bi s tem precej zgubili; kupci na debelo pa kupujejo le toliko, kolikor neobhodno potrebujejo ali pa čakajo, da se znižajo cene ali pa da jim bode nihj blago nosilo toliko dobička kot prej. To je stara igra ameriškega kapitala, pri kateri trpi največ — delavec.

Veliko se pričakuje tudi od delovanja sedanjega kongresa, ki bo povsem demokratski. Demokratje so pred volitvami obetali, da hočejo bolj skrbeti za ljudski blagov, kakor so skrbeli republikanci, ki so bili voljeni s pomočjo kapitalistov in veletrustianov. Demokratje pravijo, da bo seveda vzeleno mnogo, mnogo časa, predno bodejo mogli rešiti narod takih izkorisčevalcev, kakor so Morganji, Vanderbilti, Rockefellerji in drugi. Ko se pa enkrat te odstrani, bo za ves narod napočila najboljša doba.

Mi verujemo izjavi milijonarja Hilla, ki pravi, da se bliža Amerikanec črna bodočnost, ker će hoče Hill in njegovi tovariši, se bo v kratkem času zapro še one tovarne, kjer se sedaj dela, in v kratkem času se bo odslovilo še onih 50 odstotkov delavcev, ki sedaj delajo.

Tak položaj vedno bolj širi jez med kapitalistom in delavstvom, in ako bo šlo tako naprej, zelo dvomimo, ako se bo ta jez lahko premostil, ker bo prišlo do javnega, ljudskega poloma, katerega posledice bodo grozovite. To izpeljujemo iz tega, ker vidimo in beremo, kako se danes po svetu godi. Oni, ki nimajo ničesar zgubiti, bodo delali na vse sile, da dobijo čim prej v roke to, česar sedaj nimajo.

Najnovejši trgovinski glasovirjev

G. F. Jurásek

prvi in edini češko-slovenski oglaševalci glasovirjev in trgovcev
Ljubljana, Poljanska cesta 13/I
priporoča glasovirje, pianine, harmonje nepresečne v dobrì kakovosti glasu in solidni sestavi. Vsa v to stroku spadajoča popravila, kakor tudi uglasevanje vseh sistemov glasovirjev izvršuje po jako nizkih brezkonurenčnih cenah. Imenovana tvrdka vzame stare glasovirje v račun za najvišjo ceno, ako se pri nji kupi nov glasovir. Za vsak pri njej kupljen instrument jamicí imenovana tvrdka 10 let. »Glasbeni Matici« in drugim slov. zavodom uglasuje glasovirje edinole.

koncessiionirana tvrdka Jurásek

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Uzorci poštne prosto.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbehoga K 2/80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadaja poštne prosto.

Dovršeno poslovo bo bogato napolnjene, iz zelo gostega in trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanjan-blaga 1 perica vel. 180×16 cm z bazinama, velikost 80×58, napolnjene z jazo lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s pačom K 24; posamezne perice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 3/50, 4. — Perme 180×140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90×70 ali 80×80 cm K 4-5/4, 5-5/5. Spod perula iz gradja 180×110 cm K 13, 15. Razpoložila pripr povzetja poštni prosti pri naročilu od 10 K delne.

M. Berger v Deženicah št. 1009. Češki

Za neugodnoče denar nazaj ali se blago zamenja za zimnicah, odejach, prevlečah in vsem drugem posteljnem blagu zaščitni in poštne prosto.

223

Enonadstropna hiša

bolj majhna, s šestimi sobami se proda v Rožni dolini št. 217, blizu župne cerkve sv. Antona pri Ljubljani, ležeča nasproti peka.

Proda se manjša 441

hiša v Krškem

v sredini mesta, pripravna za malega obrtnika, ali kot lepo stavbišče. Bliže se izve pri Josipini Simonček v Koprivnici na Štajerskem.

Radi smrti se proda 313

hiša z večjim gospodarskim poslopjem v Ljubljani.

Zelo pripravno za zidarskega, tesarskega obrtnika, špediterja, tovarno ali zalogu premoga. Naslov pri upravi lista.

Perje za postelje in pub

2587 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Kovaški učenec

se sprejme brezplačno in z vso preskrbo pri Dominiku Resernig

preizkušen kovač 377 3
Št. Martin pri Bellaku, Koroško.

Na Glincah lokal

blizu župne cerkve, ob dveh glavnih cestah, se odda na predmet za trgovino in obrt, even, tudi soba s kuhinjo. Na razpolago je tudi nekaj oprave za špecijsko prodajalno

in nekaj blaga. Vse druge Gline podrobnosti se izvedo pri Jož. Skerlu, pri Viču.

Na prodaj takoj sta prostovoljno dve hiši

na mnogoljudnem prostoru v Ljubljani. Kje se izve v upravljuštvu tega lista. 206

Instruktor

za ljudskošolske predmete in citre, ki govoriti tudi hrvatsko in italijansko, je na razpolago za nekaj ur v tednu. Več povedo v trgovini g. Fr. Igliča na Mestnem trgu. 356 2

Več stanovanj

se odda na Dolenjski cesti nasproti Ravnika v novo zgrajeni hiši, po dve sobi, kuhinja, klet in nekoliko vrta, kakor tudi po ena soba in kuhinja. Poizve se Ulica na grad 7 in pri mag. slugi I. Bevcu. 419

Razno, že rabljeno

pohištvo

se ceno proda. H. Pirker, Ljubljana, Hrenova ulica štev. 19. 431

Zovosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, tirolski loden, flanela, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavesi, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj A. REPIĆ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2325 32

Potnik v Ameriko
Kateri želi dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona na Skmetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Sobovna Povasnila bojo se brezplačno.

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebno izvrstne avtomatične za gostilničarje pripravne, priporoča

Ivan Baželj, Ljubljana
Marije Terezije cesta 11 (Kožoj).

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera po K 3/50, 1000 igel samo 2 K. — Ceniki na zahtevo franko.

Iz proste roke se proda pod ugodnimi pogoji velika

enonadstropna hiša

z mlinom, hlevom, 2 podoma ter vrom v LAHOVČAH pri Komendi. Na želje se odstopi tudi nekaj zemljišča. Na prodai je tudi še ena Hiša V VOLICAH. Več pove lastnik Franc Ambrož, p. d. 411 Ježovec, v Lahovčah. 3

Hiša v Jablanici pri Ilirske Bistrici, z velikim vrom in približno 4 oralni hoste, pripravna za vsako obrt, na okrajni cesti, se iz proste roke ceno proda. Vprašati je pri lastniku: Josipu Štefančiču, gostilničarju v Trnovem štev. 74 pri Ilirske Bistrici. 426

Izobražen mož

srednje starosti, izurjen v vseh pisarniških poslih kakor tudi v zadružnih zadevah, več popolnoma slovenskega in nemškega jezika, stenografije in strojepisja, 389 2

išče primerne službe.

Eventualne ponudbe pod: »Trezen in zanesljive na upravljuštvu Slovencev.

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke. Obstoje že nad 38 let.

Rna Hofbauer

imejiteljica zaloge cerkvene obleke in orodja Ljubljana, Wolfso ut. 4

da usoja javiti preč duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natancno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretje, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagonjavljoc istro in najpostopešno posreduje pros. ca se pr 2587 naroči k izdelu izravn os prva naročila vraka 26-1

IV. KACIN, Polhov Gradec pri Ljubljani izdelovalnica harmonijev

po najnovejšem ameriškem sistemu. Izdeluje vsakovrstne harmonije za cerkve, šole, dom in pevska društva. Dobijo se tudi posamezni kosi harmonija.

36 9 Cenik gratis in franko.

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalno sredstvo! 3373

Filipa NEUSTEINA poslajeno odvajalne krogljice

(Neusteinove Elizabetne krogljice.)

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te krogljice, proste vsa in škodljivih primes, uporabljajo se z največim uspehom pri bolezni v spodnjem delu telesa, lahno odvajajoče, kri čisteče; noben zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljiv — izvor prevo, da bi preprečilo zaprtje mnogih bolezni. Radi poslagajte oblike jih radi uživajo otroci. Škatka s 15 krogljicami stane 30 vin., ovoj z 8 škaticami - torej 120 krogljic - stane le 2 kroni. Ce se pošlje naprej K 2/45, se pošlje franko 1 ovoj.

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte Filipa Neustelna odvajalne krogljice. Pristne le, če nosi vsaka škola in naredilo našo zakonito varstveno znakmo v rdečem tisku »Sv. Leopold« in podpis: Filip Neustein, Apoteke. Naše trgovske sodniško zavarovane embalaže morajo imeti našo tvrdko

Filipa Neustaina lekarna „pri sv. Leopoldu“ Dunaj I., Plankengasse 6.

Zaloge v Ljubljani: Richard Sušnik, lekarin, in v vseh drugih lekarnah.

Vsled zidanja nove cerkve so po nizki ceni naprodaj še dobre

cerkvene orglje

imajoče 14 spremenov. Delo Mandlino, omara še dobro ohranjena. Cena po dogovoru. Predstojništvo župne cerkve v Mirni peči. 420

Velika zaloge juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste Točna postrežba - Najnižje cene -

50 52-1

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapisani sodniški cenilec.

Ljubljana, Wolfso ut. 3.

Poročne prstane

kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki cen

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 26 3873 Pošiljam cenike brezplačno.

Pohištvo za 100 kompletih sob vedno v zalogi.

Vpogled prost! Reelno jamstvo! Kulantni pogoji! Prečastiti duhovščini in razprodajalcem popust.

Zaloge pohištva Pastejrik, Dunaj

Glavna trgovina: Dunaj IX/4, Währingerstrasse 142-156 blizu jubileinega gledišča.

Podružnica: Dunaj XVIII, Währingerstrasse 109 (vogal Martinstrasse).

Tovarna: Dunaj XVIII, Edelhofergasse.

Dobavitelj: dolenjeavstrijskih deželnih železnic, mnogih društv in simostanov.

Mnoga pripomočila prečastite duhovščine.

Tvrda obstoje od 1. 1883.

3622 1 Najnovejši ceniki.

Najcenejše dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč duhovščini

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4

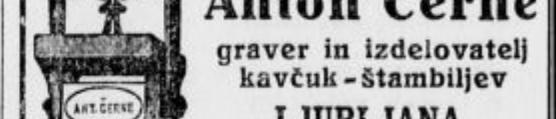
3634 Popravila točno in ceno. 215

Štambilije vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Černe graver in izdelovatelj kavčuk - Štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 6.

Ceniki franko.

115 52

Pozor!

Najnovejši in najfinješi pletilni stroj

za jopic, ... - nogavice itd.

nudi vsakomur

dober in trajen zaslužek.

Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd.:

Franc Kos, Ljubljana. Sodna ulica 3

mehanična industrija pletenja modne kontekstije.

Prospekti in ceniki brezplačno.

pa je dr. Hudnik »Glavni posojilnici« dolžan znesek 1.600.000 K in je za ta dolg edino pokritje neka hranilna vloga za 71.800 K ter vknjižba na zadnjem mestu pri graščini Dol za 95.000 K — ki torej tudi ni popolnoma sigurna — znaša izguba pri dr. Hudnikovem posojilu okroglo 1.200.000 K.

Tvrski Meglič, ki je prevzela dolg tvrdke Lavrenčič & Domicelj v znesku 165.000 K, se je izplačalo nadaljnjo posjilo 377.000 K. Od vsega tega je po mnenju premnogih komaj kakih 77 tisoč krov pokritih, torej znaša izguba zopet 465.000 K. Ako se razven tega upošteva, da je pri pivovarni Frelih izgubljenih 56.000 K ter pri raznih drugih, takor banke Veršec, Kreuzberger v Kranju, Traun na Glinca, Lavrenčič M. v Spodnji Šiški, Maner v Zagorju itd. izgubljen nadaljni znesek skupno 560.000 K, vidimo, da znašajo nepokriti in neiztirljivi dolgoročni okroglo 2.260.000 K.

Glasom knjig bi imela »Glavna posojilnica« terjati na posojilih in z ostalih obrestih okroglo 4.046.000 kron. Ako pa upoštevamo neiztirljive terjave 2.260.000 K, je jasno, da je iztirljive le 1.786.000 K. Med ostala aktiva se prišteje še gotovina, naložen denar in druge majhne zneske skupno 55.000 krov. Med pasiva pa je včetni izposojen denar, reeskompt in druge manjše zneske v skupni vsoti 350.000 K ter hranilne vloge, ki znašajo 3.256.526 K 34 h. Ako odbijemo od pasiv v znesku 3.606.000 K, aktiva v znesku 1.841.000 K, je razvidno, da je posojilnica pasivna za 1.765.000 K, in to potem, ko se je že porabilo v pokritje vse posojilnične zaklade, vplačane deleže in v svrhu pokritja izgube dosedaj prepušcene zneske.

Opozarjam tu na dejstvo, da se je na občnem zboru 8. m. m. dejalo, da znaša v najugodnejšem slučaju izguba le 750.000 K, ki jo bode moralo pokriti 286 članov z 772 deleži po 5 K s tem, da vplačajo za vsakih 5 K deleža znesek 1098 K.

Po zgoraj razjasnjeni bilanci pa bo tem članom pokriti 1.765.000 K, kar znaša približno 2300 K na 5 K deleža. Upoštevati je pa tu, da tudi od teh 286 članov marsikdo ne bo mogel pokriti ves nanj odpadajoči prispevek, vendar česar se lahko računa, da bode znašali prispevek za 5 K deleža okroglo 3000 krov. Jasno je torej, da je »Glavna posojilnica« visoko pasivna in da ne gre, da bi se zadružnikom le počasi odkrivalo pravo stanje na ta način, da se napravi najprej optimistično bilanso, ki se pa čez par mesecev zopet nekoliko poslabša, in da bi se morebiti še čez leta priznal pravi primanjklaj. To naziranje se je z neke strani zastopalo, rekoč, tako se bodo zadružniki privadili na to gremkovo in plačevanje. Zadružniki imajo po mojem prepričanju pravico zahtevati, da so jim poda ja sna slike zadružnega stanja, kajti le tako je mogoče, da si posameznik uravna svoje nadaljne korake v svrhu svoje lastne asanacije.

Prepričan sem, da če se ne razglasiti konkurs, da bodo oni, ki so zakrivili ta grozoviti polom v »Glavni posojilnici«, še naprej neovirano razpolagali s svojim premoženjem in v gotovem času ne bodo imeli zadružniki tem ljudem ničesar več vzeti, dasi jamčijo krivci v smislu § 23. zadr. zak. s celim svojim premoženjem. Likvidacijski odbor nima moči, da bi zasegel premoženje krvcev, takor tudi nima moči izterjavati eventualne prispevke v svrhu asanacije od zadružnikov.

Jasno je torej, da se le s tem zmanjša ona sveta, ki odpada na posameznika, ako se zaseže premoženje onih, ki imajo ta polom na vesti; kar se pa zgodi edinole, ako bo konkurs proglašen.

Očitalo se mi bode morebiti, da ima odbor še vedno nado, da je likvidacija »Glavne posojilnice« mogoča, ako poplača g. T. Pavšlar svoj dolg okroglo 1.000.000 K, dasi je gosp. sodni nadsvetnik Višnikar kot predsednik likvidacijskega odbora pri sodišču izjavil, da tega ne veruje. Moje prepričanje pa je, da se s tem, ako tudi poplača g. T. Pavšlar ves svoj dolg, le izguba zmanjša za znesek 300.000 K; toliko se je namreč v gornji bilanci upoštevalo kot izgubljeno, in da je vkljub temu »Glavna posojilnica« še vedno pasivna za 1.465.000 K, v katerem sluhaju bi morali zadružniki za vsakih 5 K deleža plačati okroglo 2000 do 2500 K.

Kar se pa tiče vložnikov, sem pa tega mnenja, da kdor hoče kaj popustiti od svojih hranilnih vlog, to lahko storiti bodisi da je likvidacija, bodisi da je konkurs, kdor pa tega noče prostovoljno storiti, ima pa pravico, da dobri vso svojo vlogo izplačano z obrestmi vred. Po mojem skromnem mnenju imajo gotovo oni vložniki, ki so imeli

velike svote naložene v »Glavni posojilnici« in ki so zaradi tega tudi uživali ugodnost precej višjega obrestovanja (n. pr. 5½ do 6 odstotkov), takor pa navadni skromni vložniki (4¾ odstotkov), torej oni, ki so imeli dosedaj edino le dobiček iz te posojilnice, moralno dolžnost, da popustijo nekaj pri svojih vlogah. Tega pa dosedaj še niso storili, marveč se ravno oni skušajo na vse mogoče načine zasigurati, da ne izgubijo niti vinarja.

S tem sem obrazložil jasno svoje stališče v tej za vsakega prizadetega tako moreči zadavi. Upam, da bodo gg. zadružniki, ki so mi z izvolitvijo v likvidacijski odbor svoje zaupanje izkazali, ta korak odobravali, ker ne morejo zahtevati, da bi morebiti poleg prevzetega mandata še trpel na posledicah kazni, ki so jo krivci zaslužili.

To navajam v opravljenje svojega postopanja javnosti nasproti. Navedel bi lahko še druge vzroke, ki so me довeli do odložitve prevzetega mandata v likvidacijskem odboru, katere si pa pridružujem, ker nočem za sedaj nikomur kakih rekriminacij delati.

Končno bi le še omenil, da se mi čudno dozdeva, zakaj ni »Jutro« svoječasno napadlo predsednika trgovske zbornice g. Lenarčiča, ki je preko soglasnega sklepa odbora »Agro-Merkurja« naznani na svojo pest konkurz te zadruge, medtem ko se mene napada, ki sem storil le korak, katerega storiti sem bil po zakonu vezan in ki je v edino korist zadružnikov »Glavne posojilnice«, osobito pa onih, ki imajo petkronske deleže.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1911.

Makso Bradaška,
c. kr. fin. računski oficijal.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Kurzi efektov in menjic.

dne 10. februarja 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj-november	93—
Skupna 4% konv. renta, januar-julij	93—
Skupna 4½% papirna renta, februar-august	90/95
Skupna 4½% srebrna renta, april-oktober	96/95
Avstrijska zlata renta	116—
Avstrijska kronska renta 4%	92/95
Avstrijska investicna renta 3½%	82/65
Ogrska zlata renta 4%	111/55
Ogrska kronska renta 4%	91/75
Ogrska investicijska renta 3½%	80/95
Delnice avstrijsko-ogrsko banke	18/90
Kreditne delnice	67/690
London vista	240/07½
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117/27½
20 mark	23/48
20 frankov	19—
Italijanski bankovci	94/50
Rublji	253/4

TRZNE CENKE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 11. februarja.

Pšenica za april 1911	11·51
Pšenica za maj 1911	11·32
Pšenica za oktober 1911	10·90
Rž za april 1911	8·13
Rž za oktober 1911	—
Oves za april 1911	8·69
Koruza za maj 1911	5·82

Meteorologično poročilo.

Vsička n. morjem 306·2 m, sred. zračni tlak 736·0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavini v mm
10. 9. zvezd.	7433	-70	sr. jug.	Jasno	
11. 7. zjutri.	7423	-115 p.m. szah.			00
11. 2. pop.	7416	-20 moč. zhah.			

Srednja včerajšnja temp. -7·3 norm. -0·7

Zahvala.

O prilikl bridke in nenadomestljive izgube našega predstrega soproga, očeta, tasta, starega očeta in strica, gospoda

Ignaca Majcen

se globoko ganjeni zahvaljujemo vsem, ki so v njegovih hudi bolezni in ob njegovih smrtilnih čutili z nami in vsem, ki so ga spremili k zadnjemu počku, osobito častiti duhovščini za tolažno rajnega, spoštovanem tržanom, cenjenim gospodom uradnikom, slavnim društvom za častno udeležbo, slavnemu učiteljstvu za spredoval soške mladine in gospodom pevcom za ganljivo petje.

Bog povrni vsem!

Žalujoči rodbini
Majcen in Deu.

pa je dr. Hudnik »Glavni posojilnici« dolžan znesek 1.600.000 K in je za ta dolg edino pokritje neka hranilna vloga za 71.800 K ter vknjižba na zadnjem mestu pri graščini Dol za 95.000 K — ki torej tudi ni popolnoma sigurna — znaša izguba pri dr. Hudnikovem posojilu okroglo 1.200.000 K.

Tvrski Meglič, ki je prevzela dolg tvrdke Lavrenčič & Domicelj v znesku 165.000 K, se je izplačalo nadaljnjo posjilo 377.000 K. Od vsega tega je po mnenju premnogih komaj kakih 77 tisoč krov pokritih, torej znaša izguba zopet 465.000 K. Ako se razven tega upošteva, da je pri pivovarni Frelih izgubljenih 56.000 K ter pri raznih drugih, takor banke Veršec, Kreuzberger v Kranju, Traun na Glinca, Lavrenčič M. v Spodnji Šiški, Maner v Zagorju itd. izgubljen nadaljni znesek skupno 560.000 K, vidimo, da znašajo nepokriti in neiztirljivi dolgoročni okroglo 2.260.000 K.

Glasom knjig bi imela »Glavna posojilnica« terjati na posojilih in z ostalih obrestih okroglo 4.046.000 kron. Ako pa upoštevamo neiztirljive terjave 2.260.000 K, je jasno, da je iztirljive le 1.786.000 K. Med ostala aktiva se prišteje še gotovina, naložen denar in druge majhne zneske skupno 55.000 krov. Med pasiva pa je včetni izposojen denar, reeskompt in druge manjše zneske v skupni vsoti 350.000 K ter hranilne vloge, ki znašajo 3.256.526 K 34 h. Ako odbijemo od pasiv v znesku 3.606.000 K, aktiva v znesku 1.841.000 K, je razvidno, da je posojilnica pasivna za 1.765.000 K, in to potem, ko se je že porabilo v pokritje vse posojilnične zaklade, vplačane deleže in v svrhu pokritja izgube dosedaj prepušcene zneske.

Opozarjam tu na dejstvo, da se je na občnem zboru 8. m. m. dejalo, da znaša v najugodnejšem slučaju izguba le 750.000 K, ki jo bode moralo pokriti 286 članov z 772 deleži po 5 K s tem, da vplačajo za vsakih 5 K deleža znesek 1098 K.

Po zgoraj razjasnjeni bilanci pa bo tem članom pokriti 1.765.000 K, kar znaša približno 2300 K na 5 K deleža. Upoštevati je pa tu, da tudi od teh 286 članov marsikdo ne bo mogel pokriti ves nanj odpadajoči prispevek, vendar česar se lahko računa, da bode znašali prispevek za 5 K deleža okroglo 3000 krov. Jasno je torej, da je »Glavna posojilnica« visoko pasivna in da ne gre, da bi se zadružnikom le počasi odkrivalo pravo stanje na ta način, da se napravi najprej optimistično bilanso, ki se pa pa čez par mesecev zopet nekoliko poslabša, in da bi se morebiti še čez leta priznal pravi primanjklaj. To naziranje se je z neke strani zastopalo, rekoč, tako se bodo zadružniki privadili na to gremkovo in plačevanje. Zadružniki imajo po mojem prepričanju pravico zahtevati, da so jim poda ja sna slike zadružnega stanja, kajti le tako je mogoče, da si posameznik uravna svoje nadaljne korake v svrhu svoje lastne asanacije.

Prepričan sem, da če se ne razglasiti konkurs, da bodo oni, ki so zakrivili ta grozoviti polom v »Glavni posojilnici«, še naprej neovirano razpolagali s svojim premoženjem in v gotovem času ne bodo imeli zadružniki tem ljudem ničesar več vzeti, dasi jamčijo krivci v smislu § 23. zadr. zak. s celim svojim premoženjem. Likvidacijski odbor nima moči, da bi zasegel premoženje krvcev, takor tudi nima moči izterjavati eventualne prispevke v svrhu asanacije od zadružnikov.

Jasno je torej, da se le s tem zmanjša ona sveta, ki odpada na posameznika, ako se zaseže premoženje onih, ki imajo ta polom na vesti; kar se pa zgodi edinole, ako bo konkurs proglašen.

Očitalo se mi bode morebiti, da ima odbor še vedno nado, da je likvidacija »Glavne posojilnice« mogoča, ako poplača g. T. Pavšlar svoj dolg okroglo 1.000.000 K, dasi je gosp. sodni nadsvetnik Višnikar kot predsednik likvidacijskega odbora pri sodišču izjavil, da tega ne veruje. Moje prepričanje pa je, da se s tem, ako tudi poplača g. T. Pavšlar ves svoj dolg, le iz

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povod za nove naročnike!

Izjava.

Neki ludobnež trosi lažnjive vesti na škodo moje obrti, češ da odvzemam testo od kruha, ki ga donašajo stranke v peko. Proti vsakemu, kateri bode še nadalje razširjal tako nesramno obrekovanje in laži zoper mojo obrt, budem sodniško nastopal. Vevče, dne 10. februarja 1911.

Franc Zrnec
posestnik in pekovski mojster.

IZJAVA.

Podpisani Fran Kuclar, posestnik na Viču, opozarjam da bom vsakogar, kdor bo mene ali mojo družino zaničeval in obrekoval zaradi Alojzije Vovk, sodniško zasledoval, ker jaz nisem tega zaslужil. Vpričo župana in pismeno je moral sedaj sama izvedati, da je vse to laž. Fran Kuclar.

Umetni zavod za slikanje na steklo

M. Tušek, Ljubljana
Su. Petra nasip 2

se pripravlja prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno umetno izdelovanje slikanih cerkvenih oken.
Načrt in proračune na željo.

„Andropogon“

e najboljše, vsa pripravljana prečasnost sredstvo za rast las, katero ni nujno sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi, izkušena in začenimo neškodljiva tekočina, ki zadrži izpadanje las in odstrani prahajo. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade in imajo novo zrasti lasje pri osvetljeno zopet svojo nekdanjo naravno barvo - Mnogočestna priznava. - Cena steklenice 3 krome - Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Preprodajalci popust.

Glavna začrta in razpošiljatev pri g. Vaso Petričiču nasl. v Ljubljani.

V začrti imajo tudi gg: U pi. Trnkoczy in A. Kanc v Ljubljani, lekarna pri zlatem lejenu in Ant. Adamčič v Kranju, lekarna pri angelu v Novem mestu in Ivan Omeržu v Zagorju ob Savi

Zaščitna znakma „Sidro“	Liniment Capsici comp.
Nadomestek za Sidro - Pain - Expeller	je splošno priznano kot Izvrstno bol blaguječa in edvodno mazilo pri prehlajaju itd.; cena 80 v., K 1:40 in K 2: - se dobiva v vseh lekarinah. Pri nakupovanju tega povsod prijubljjenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z načno zaščitno znakmo „Sidro“ potem se jih gotovo prejel orig. izdelek.
Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi. Elizabetina cesta tev. 5 nova.	Odhod iz Ljubljane je vsak orek, četrtek in soboto. Vsa dolovanja so likajoča p. jas in točno in brezplačno. Postrelja poštana, recina in solidna. - Potnik m. v menjenju v p. države kakor: Celado, Mexiko, California, Art. na Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi vsak društvo po zelo spodna i. varenede cenou čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesечно. - Tu se dobívajo pa tudi listki p. eksu Baltimore in na vse ostale ele sveta kakor: Brazilia, Kola, Buenos Aires, Colombo, Singapur v Australijo itd. Itd.

Daje po	4 3 0
4 4 0	

Izdajatelj: Dr. Ivanac! Žitnik.

St. 2570.

RAZPIS.

453 (3)

Podpisani deželnli odbor razpisuje s tem

službo okrožnegozdravnika v Št. Vidu nad Ljubljano.

S to službo je združena plača 1200 K z aktivitetno doklado 200 K in dvema starostnima dokladama (petletnicami) po 100 K.

Prosilci za to službo naj pošljajo svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru

do 1. marca 1911

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, hravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 20. februarja 1911.

325 Slovenci in Slovenke!

Pri nakupovanju blaga za obleke zahtevajte povsod blago, ki ima napis:

Zvezdna tkanina

in varstveno znamko zlate repate zvezde. Zvezdna tkanina je zanesljivo dobro in trpežno bombažno in platneno blago, za moške in ženske obleke, ... srajce, rjuhe in razno drugo perilo. ...

Zahtevaj vsak v lastno korist od vsakega trgovca le: **Zvezdno tkanino z znamko zlate repate zvezde!** Naravnost pošilja le trgovcem podjetje „ZVEZDNIH TKANIN“ „HERMES“ Ljubljana.

Stanovanje

s 3-4 sobami in kuhinjo v visokem približju ali 1. nadstropju, če le možno s porabno vrtu, išče za majev termin K. pl. Eyberger, Ljubljana, Zvezdarska ulica štev. 1. 452

Gostilna

s posestvom in pripravo za pekarijo se odda v najem ali v nakup v Kranjski dolini, pri cerkvi in žel. postaji za Višarje. Naslov pri upravnosti. 493 1

Posojilnica v Mariboru

odd. s 1. majnikom tega leta v najem

RESTAVRACIJO

v Narodnem domu

Pismene ponudbe je vložiti do 1. sušca t. l.

pri ravnateljstvu posojilnice. Natančni pogoji se izvedo v pisarni posojilnice. 427

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parnilki „Severonemškega Lloyda“

iz Bremena v New-York

s cesarsk. brzoparniki Kronprinzessin Cäcilie, Kaiser Wilhelm II, Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Große.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

459

Eduard Taučarju, Kolodvorska ulica štev. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak orek, četrtek in soboto. Vsa dolovanja so likajoča p. jas in točno in brezplačno. Postrelja poštana, recina in solidna. - Potnik m. v menjenju v p. države kakor: Celado, Mexiko, California, Art. na Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi vsak društvo po zelo spodna i. varenede cenou čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesечно. - Tu se dobívajo pa tudi listki p. eksu Baltimore in na vse ostale ele sveta kakor: Brazilia, Kola, Buenos Aires, Colombo, Singapur v Australijo itd. Itd.

Singapur v